

bb. 55. orgonahangverseny a miskolci avasi templomban
vid/e kz hgy

1970. augusztus 24.

a collegium musicum rendezésében hétfőn este kerül sor
kovács endre orgonaestjére miskolcon, az avasi református
templomban. a koncert műsorán bach és handel művek szerepel-
tek. a közreműködő miskolci kamarazenekart németh gyula ve-
zényelte. /mti/

-. -

k

- 36 -

v é g e

22⁰⁰
Né

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. augusztus 25.

bb. 1. több mint 170 000 budapesti résztvevő a pártoktatás-
ban - új formák, gazdagodó tematika

i gy/gk/e zs hgy

1970. augusztus 25.

az 1970-71-es tanévben budapesten több mint 170 ezren
vesznek részt a különböző pártoktatási formákban. százhat-
vanezren a különféle központi és kerületi tanfolyamokra je-
lentkeztek, több mint tízezren pedig a marxizmus-leninizmus
esti egyetemen tanulnak. a budapesti pártbizottság illetve-
sei elmondták az mti munkatársának:

- a már ismerteken kívül jónéhány új tanfolyamot is in-
ditunk. ügyelünk arra, hogy a kötött témák mellett lehetősé-
gik nyíljon a hallgatóknak az aktuális kérdések megvitatásá-
ra, megismerésére is. a különböző vállalatoknál, intézmények-
nél induló gazdaságpolitikai tanfolyamok belkereskedelmi ta-
gozatára több ezer érdeklődőt várnak, akik a legfontosabb ke-
reskedelempolitikai kérdésekben szerezhetnek majd jártassá-
got. újdonság lesz a kulturpolitikánkat népszerűsítő, vala-
mint a pártélet alapvető kérdéseivel foglalkozó tanfolyam is.
a szocializmus építésének folyamatával ismerkedő hallgatók
többek között olyan aktuális témákban is alapos jártasságot
szerezhetnek, mint a nők helyzetéről szóló kb-határozat, vagy
pártunk tudománypolitikai irányelvei. a világpolitikai, világ-
gazdasági tanfolyam egyik időszerű témája lesz az európai bé-
ke és biztonság kérdése. a magyar munkásmozgalom történetét
felelevenítő tanfolyamon az új oktatási évben a magyar párt
tevékenységét, harcait kísérik végig a hallgatók, a megal-
kulástól napjainkig.

a kerületi pártbizottságok a helyi érdeklődésnek megfe-
lelően, sajátos témákban szerveznek új tanfolyamokat. ezek kö-
zé tartozik például a fejlődő országok gazdasági, társadalmi,
politikai kérdéseivel foglalkozó tanfolyam, a különféle világ-
nézeti problémákat elemző előadás-sorozat, és a polgári filo-
zófia irányzatainak főbb jellemvonásait bemutató és bíráló
tanfolyam. azokra a tanfolyamokra, amelyek témáját kizárólag
napjaink aktuális kérdései határozzák meg, körülbelül 14 000 hallgatót
várunk.
/folyt.köv./

- 1 -

Né

bb. 1. /több mint 170 000...folyt./e

- a marxizmus-leninizmus esti egyetemen összesen 23 speciális kollégium indul, egyetemet főiskolát végzett hallgatók részére, akik egy-egy témában szeretnék fejleszteni tudásukat. először indul „politikai etika”, címmel az államirányítás gazdasági, politikai, erkölcsi arculatát bemutató tanfolyam. többségükben mérnökök, fizikusok jelentkeztek a modern fizika világnézeti kérdéseivel foglalkozó továbbképzőre. „a tudományos technikai forradalom eszméi, világnézeti problémái”, címmel meghirdetett kollégium előadásain a tudományos technikai forradalom lényegéről, korunk tudományos és technikai fejlődésének újszerű vonásairól lesz szó. a hagyományos oktatási formákban, a negyedik-ötödik évfolyam szakosított tagozatain először indul vallástörténeti, valláskritikai tagozat. a politikai gazdaságtan tanszéken pedig az idén oktatják először a munkaerőgazdálkodással, a munkaügyi helyzettel kapcsolatos tudnivalókat. /mti/

bb. 2. tudományos vizsgálat a koraszülés és a korai csecsemőhalálozás okainak megállapítására

1 ms/lk/e zs hgy

1970. augusztus 25.

dr. majercsik sándor, az mti főmunkatársa jelenti:

esztendőről-estendőre növekszik hazánkban a koraszülöttek száma, s arányuk nemzetközi viszonylatban is kedvezőtlenül magas szintet ért el. ez indította az egészségügyi minisztériumot és a központi statisztikai hivatalt arra, hogy az összes szülésseknek egyötödére kiterjedő, átfogó felmérést végezzen, s ennek alapján vonjon le következtetéseket a koraszülések okaira, előfordulásának gyakoriságára vonatkozóan. az 1968. év adatai alapján folytatott vizsgálódás tapasztalatait most tették közzé az illetékesek.

az egészségügyi világszervezet meghatározása szerint a 2500 grammal vagy annál kisebb súllyal születettek tekinthetők koraszülöttnak. arányuk 1950-ben még 6 százalék volt, 1957-ben már 7,3, 1960-ban 9,2, 1965-ben 10,6 százalék, 1967-ben és 1968-ban pedig 10,8 százalék. ezen túlmenően kedvezőtlen jelenség az is, hogy a koraszülöttek között jelentősen megnőtt az 1 500 grammon aluliak aránya, köztük is főleg az 1 000 grammnál kisebb súlyúaké.

a statisztikai adatok arra utalnak, hogy a szülést megelőző művi vetélések és halvaszületések erősen károsítják a születendő magzat egészségét, ami a koraszülések nagyobb gyakoriságában mutatkozik. ezenkívül - számos egyéb tényező között - befolyásolja a koraszülést az anya életkora és a család társadalmi-gazdasági helyzete is. aránylag a legtöbb a koraszülés a 20 éven aluli és a 40 éven felüli anyáknál. /folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. /tudományos vizsgálat...folyt./e

legkevesebb viszont a nem mezőgazdasági fizikai dolgozó családokban fordul elő, valamivel magasabb az arány a mezőgazdasági dolgozóknál, míg a legmagasabb a szellemi foglalkozásuak körében.

érdekes, hogy budapesten a koraszülések aránya magasabb, mint vidéken. /az egyetlen kivétel somogy megye, ahol az élveszületettek 13 százaléka koraszülött, szemben a 12,7 százalékos budapesti aránnyal./ gyakori a koraszülés baranyában /12,5/, hevesben /12/ és miskolcon /11,6 százalék/. a legkedvezőbb a koraszülési arány vas megyében: 8,1 százalék. békés megyében és debrecenben az élveszületettek 9,1 százaléka koraszülött. győrsopronban és hajdu-biharban az ország e két távolese, ellentétes táján - egyformán 9,2 százalék, tehát az országos átlagnál ugyancsak jóval alacsonyabb a koraszülések gyakorisága.

a koraszülés erősen befolyásolja a csecsemőhalandóságot, hiszen a koraszülötteknek csaknem egynegyede nem éri meg első születésnapját. /igaz, ez az arány 1954-ben még egyharmad volt./-

az eddigi tapasztalatok alátámasztására és kiegészítésére az egészségügyi minisztérium az idén július 1-től december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan újabb széleskörű statisztikai adatfelvételt rendelt el a koraszülés és a korai csecsemőhalálozás okainak felderítésére. ezuttal az összes egyetemi szülészeti és nőgyógyászati klinikákat - beleértve az orvostovábbképző intézetét is - a fővárosi vezető kórházak - a jános, az istván, a weill émit, a péterfy sándor utcai és a tétényi uti kórház -, a schöpfmerei koraszülött kórház, valamint a megyei kórházak szülészeti osztályait kötelezték adatszolgáltatásra. ezekben az intézményekben felveszik az összes halvaszületettek és 2 500 gramm alatti súllyal élveszületettek, tehát a koraszülöttek, valamint a 2 500 grammos és ennél nagyobb súllyal élveszületett érett csecsemők 20 százaléka adatait. összegyűjtik a hét napon aluli korban meghalt csecsemők adatait is, függetlenül születési súlyuktól.

az adatgyűjtés alapján figyelemmel a korábbi statisztikai adatgyűjtések és feldolgozások eredményeire és tapasztalataira, az egészségügyi minisztérium neonatológiai /újszülött-kutatási/ bizottsága és a központi statisztikai hivatal népességtudományi kutató intézete közös tudományos kutató munkával igyekszik tisztázni korunk egyik jellegzetes és a jövőben nemzedékek biológiai értékét érintő jelenségének okait, hogy az egészségügy eredményesen vehesse fel ellenük a küzdelmet. /mti/

- 3 -

b3. újabb forgalmelterelés az Üllői ut - ferenc körút kereszteződésénél - együtt építik az új aluljáró és az észak-déli metro vasbetonszkekrényét

1 pr/lk/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

Jó ütemben, a terveknek megfelelően halad a munka az Üllői ut - ferenc körút kereszteződésénél: épül az új aluljáró. Áthelyezték a különböző csatornákat, vezetékeket, kábeleket, s jórészt végeztek az előkészítéssel, a ,, tereptisztítással. az építőknek a legtöbb gondot egy ugynevezett nagyszelvényű főgyűjtőcsatorna elvezetése okozta, amelynek átmérője jóval meghaladja a 3.5 métert. / hasonló csatornával volt dolguk a mélyépítőknek az emka aluljárónál is, azt azonban sikerült a kereszteződés alatt átburkolni. itt erre nem volt mód, a csatornával az egész kereszteződést meg kellett kerülni. / a gázvezetékekkel, vízcsővekkkel, elektromos és postal kábelekkkel viszonylag könnyebb volt a helyzet, ezeket a környező mellékutcák alatt helyezték el.

Látványos nyomai még nincsenek, de a terveken már kialakultak a leendő aluljáró körvonalai. alapterülete 1 800 négyzetméter lesz, alakja leginkább az elipszishez hasonlítható. a kereszteződés ,, sark- pontjairól, ,, illetve négy villamosmegállóból lehet majd lejutni a földalatti csarnokba, amelyet nagysága az astória, illetve az emka aluljáró közé sorol. padlóját, falait színes műkövel burkolják, a lépcsőfeljárók folyosóin kiserakokat helyeznek el, s mintegy 20 négyzetmétert különböző elárúsítóhelyeknek engednek át. / későbbi elgondolás: az észak-déli metro-vonal teljes kiépültével megszűnik a villamosközlekedés az Üllői uton, feleslegessé válnak a megállóba felvezető lépcsők, s ezek megszüntetésével is a leendő üzletek nagyságát, alapterületét növelik/.

az építők tartják a menetrendet: augusztus elején elterelték az Üllői ut forgalmát, végeztek az előkészítő munkákkal, s hozzávetőlegesen másfél hónap múlva sor kerül a József körút és a ferenc körút forgalmának megváltoztatására is. ezzel egyidőben látnak hozzá az aluljáró mélyítéséhez, illetve a majdani metro-vonal gépházát és mozgólépcsőjének egy részét befogadó vasbetonszkekrény kialakításához. a metro-csatlakozás kiépítésére új módszert választottak a tervezők: a hozzávetőleg 650 négyzetméter alapterületű vasbetonszkekrényt nem süllyesztik, mint az emkénél vagy az astóriánál, hanem egy speciális géppel árkot mélyítenek azt falazzák körül.

/folyt köv/

-4-

b3. / újabbfolyt/ny

a Boráros tér felől a Blaha Lujza tér irányába haladó járművek elterelő utvonala rövidesen a következő lesz: ferenc körút - tüzoltó utca - Liliom utca - Üllői ut - nagytemplom utca - práter utca, majd ismét a József körút. az autóbuszoknál nem lesz utvonalmódosítás, azok az eddigi utvonalon járnak továbbra is. ez éppen a Baross téri tapasztalatoknak ,, köszönhető,, az építkezés megindulásakor már eldöntötték, hogy a menetváltoztatásra kényszerített tömegközlekedési járművek az építkezés befejeztéig ugyanazt az utat használhatják majd. a Blaha Lujza tér felől a Boráros tér irányába közlekedő autók utvonala: József körút - krudy gyula utca - szentkirályi utca - köztelék utca - nádai utca. elterelő utvonatul jelölték ki a következő utcákat: József körút - csepreghy utca - mária utca - királyi utca - nádai utca. a Blaha Lujza tér felől a Kálvin tér irányába közlekedő járművek utvonala: József körút - krudy gyula utca - navicsky utca. ezeken kívül természetesen biztonsági utvonalat is kialakítanak: bármilyen előre nem várt zavar esetén azt vehetik majd igénybe az autósok. a közművek szakemberei most a kijelölt terelőutvonalat ellenőrzik, vizsgálják a különböző csatornák műszaki állapotát, mérik, hogy elbirják-e a megnövekedett forgalmat. ahol szükséges, ott kijavítják, megerősítik az útburkolatot is. /mti/

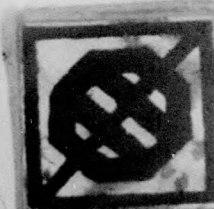
b4. az iskolában szerzett gyakorlati ismeretek használatára szervezetteren segítik a gimnáziumot végzettek szakmai képzését

1 ni/tr/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

az érettségi után - hely hiányában, vagy egyéb okból - több ezer budapesti fiatalnak nem sikerült bejutnia egyetemre vagy főiskolára. közülük a gimnáziumban végzettek - a teljes szakképzetlenek elhelyezése okozza a legtöbb gondot. munkaadóknál rendszerint felmerül a kérdés, hogyan hasznosíthatnák, illetve bővíthetnék a gimnáziumi gyakorlati oktatásban szerzett alapfokú szakmai ismereteiket, ezzel kapcsolatban a fővárosi pályaválasztási intézetnél elmondták:

/folyt köv/

-5-

b3. újabb forgalomelterelés az üllői út - ferenc körút keresztelődésénél - együtt építik az új aluljáró és az észak-déli metro vasbetonszokrényét

1 pr/lk/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

Jó útemben, a terveknek megfelelően halad a munka az üllői út - ferenc körút keresztelődésénél: épül az új aluljáró. Áthelyezték a különböző csatornákat, vezetékeket, kábeleket, s jórészt végeztek az előkészítéssel, a ,, tereptisztítással,, az építőknek a legtöbb gondot egy ugynevezett nagyszelvényű főgyűjtőcsatorna elvezetése okozta, amelynek átmérője jóval meghaladja a 3.5 métert. / hasonló csatornával volt dolguk a mélyépitőknek az emke aluljárónál is, azt azonban sikerült a keresztelődés alatt átbutatni. itt erre nem volt mód, a csatornával az egész keresztelődést meg kellett kerülni. / a gázvezetékekkel, vízcsövekkel, elektromos és postai kábelekkel viszonylag könnyebb volt a helyzet, ezeket a környező mellékutak alatt helyezték el.

Látványos nyomai még nincsenek, de a terveken már kialakultak a leendő aluljáró körvonalai. alapterülete 1 800 négyzetméter lesz, alakja leginkább az elipszishez hasonlítható. a keresztelődés ,, sark- pontjairól,, illetve négy villamosmegállóból lehet majd lejutni a földalatti csarnokba, amelyet nagysága az astória, illetve az emke aluljáró közé sorol. padlóját, falait színes műkövel burkolják, a lépcsőfeljárók folyosóin kirakatokat helyeznek el, s mintegy 20 négyzetmétert különböző elárusítóhelyeknek engednek át. / későbbi elgondolás: az észak-déli metro-vonal teljes kiépültével megszűnik a villamosközlekedés az üllői úton, feleslegessé válnak a megállóba felvezető lépcsők, s ezek megszüntetésével is a leendő üzletek nagyságát, alapterületét növelik/.

az építők tartják a menetrendet: augusztus elején elterelték az üllői út forgalmát, végeztek az előkészítő munkákkal, s hozzávetőlegesen másfél hónap múlva sor kerül a józsef körút és a ferenc körút forgalmának megváltoztatására is. ezzel egyidőben látnak hozzá az aluljáró mélyítéséhez, illetve a majdani metro-vonal gépházát és mozgólépcsőjének egy részét befogadó vasbetonszokrény kialakításához. a metro-csatlakozás kiépítésére új módszert választottak a tervezők: a hozzávetőleg 650 négyzetméter alapterületű vasbetonszokrényt nem süllyesztik, mint az emkénél vagy az astóriánál, hanem egy speciális géppel árkot mélyítenek azt falazzák körül.

/folyt köv/

-4-

b3. / újabbfolyt/ny

a boráros tér felől a blaha Lujza tér irányába haladó járművek elterelő utvonala rövidesen a következő lesz: ferenc körút - tüzelő utca - lilium utca - üllői út - nagytemplom utca - práter utca, majd ismét a józsef körút. az autóbuszoknál nem lesz utvonalmódosítás, azok az eddigi utvonalon járnak továbbra is. ez éppen a baross téri tapasztalatoknak ,, köszönhető,, az építkezés megindulásakor már eldöntötték, hogy a menetváltoztatásra kényszerített tömegközlekedési járművek az építkezés befejezéséig ugyanazt az utat használhatják majd. a blaha Lujza tér felől a boráros tér irányába közlekedő autók utvonala: józsef körút - krudgy gyula utca - szentkirályi utca - köztelék utca - ráday utca. elterelő utvonalt jelölték ki a következő utcákat: józsef körút - csepreghy utca - mária utca - kánizsi utca - ráday utca. a blaha Lujza tér felől a kálvin tér irányába közlekedő járművek utvonala: józsef körút - krudgy gyula utca - naviozky utca. ezeken kívül természetesen biztonsági utvonalt is kialakítanak: bármilyen előre nem várt zavar esetén azt vehetik majd igénybe az autósok. a közművek szakemberei most a kijelölt terelőutvonalt ellenőrzik, vizsgálják a különböző csatornák műszaki állapotát, mérik, hogy elbirják-e a megnövekedett forgalmat. ahol szükséges, ott kijavítják, megerősítik az utburkolatot is. /mti/

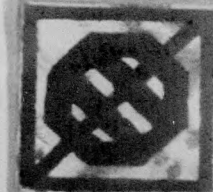
b4. az iskolában szerzett gyakorlati ismeretek használatára szervezetteren segítik a gimnáziumot végzettek szakmai képzését

1 hi/tr/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

az érettségi után - hely hiányában, vagy egyéb okból - több ezer budapesti fiatalnak nem sikerült bejutnia egyetemre vagy főiskolára. közülük a gimnáziumban végzettek - a teljesen szakképzetlenek elhelyezése okozza a legtöbb gondot. munkábaállításuknál rendszerint felmerül a kérdés, hogyan hasznosíthatnák, illetve bővíthetnék a gimnáziumi gyakorlati oktatásban szerzett alapfokú szakmai ismereteiket. ezzel kapcsolatban a fővárosi pályaválasztási intézetnél elmondták:

/folyt köv/

-5-

bb 4. / az iskolábanfolyt/ny

- budapestben az elmúlt tanévben csaknem négyezer negyedik osztályos gimnazista vett részt heti 2 órás gyakorlati oktatásban, a heti egynapos rendszerben pedig csaknem kétezren látogatták a műhelyi foglalkozásokat. a különböző állami szervezetek intézményesen segítik őket abban, hogy az iskolában elsajátított gyakorlati készségüket az életben minél jobban tudják hasznosítani. a kohó- és gépipari minisztérium utasítására például azok a fiatalok, akik a gimnázium 1-4. osztályában a heti egynapos gyakorlati foglalkozáson gépészeti- műszaki rajzot tanultak, vizsgát tehetnek a szervezett alapfoku és haladó műszaki rajztanfolyamok anyagából. azoknak a hallgatóknak a vizsgáztatásánál, akik heti 5 órában tanulták a gépészeti- műszaki rajzot, a művelődésügyi minisztérium adott ki utasítást. vizsgatárgyak: műszaki rajz, technológiai ismeretek, gépelemismeretek és szakrajz. a vizsgákat évente egyszer szervezik meg, a jelentkezők vizsgadíjat fizetnek. budapestben a műszaki- rajzoló vizsgákat a felsőfoku gépipari technikum bonyolítja le. egyébként azok a tanulók, akik a gimnáziumban négy éven át a heti 2 órás gyakorlati foglalkozáson gépészeti- műszaki rajzot tanultak, érettségi után tanfolyam elvégzése nélkül tehetnek vizsgát a műszaki rajz. alapfoku tananyagából.

megszervezik a már munkaviszonyban álló - gimnáziumban érettségizett - fiatalok szakmai oktatását is. az első időszakban - megfelelő betanítás után - egyszerűbb munkák elvégzését bizzák rájuk. feladatuk megkönnyítésére a vállalatok különféle betanító és céltanfolyamokat szerveznek. a szaktanfolyamok már szélesebb körű továbbképzési lehetőséget nyújtanak. ezek egyrésze szakmai végzettséget ad - például az egészségügyi, a könyvesbolti eladói stb. tanfolyamok -, másrésztük egy-egy meghatározott munkakör, beosztás ellátására készít fel. ilyen a bank- tanfolyam, a posta-gyakornoki, gépi adatfeldolgozó tanfolyam stb. ezek nagyrésznél előzetes munkavállaláshoz, esetleg meghatározott időtartamu munkahelyi gyakorlathoz van kötve a részvétel; a képzés más formáinál - tolmácsolás, titkárnői, idegenvezetői tanfolyam - nincs ilyen megszorítás. a felsorolt szaktanfolyamokon ósztól kezdve körülbelül háromezer budapesti fiatal képeznek ki. /mt1/

-.j

-6-

bb 5. újabb fenyőerdők a bakonyi homokfensíkon

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 25.

fenyőfő község szomszédságában nagy kiterjedésű homokos fensík húzódik, amelyről már évszázadokkal ezelőtt kipusztult a növényzet. a 200 hektáros terület teljesen védtelen a víz és a szél pusztító hatásával szemben, így ezen a vidéken a legnagyobb az eróziós kár. a magasbakonyi erdőgazdaság területén készített a kopáros betelepítésére. az elmúlt évben 140 hektáron ültették el az erdei fenyőcsemetéket, s ezekben a napokban újabb 20 hektárt készítenek elő telepítésre. a szaporító anyagot a szomszédos erdőség egészséges, szép növényű 150-200 éves fenyőfái szolgáltatják. /mt1/

-. -

-7-

bb 6. „nyitott kapuk napja,, a komárom megyei műszaki hónapon

vid kz bh hgy

1970 . augusztus 25.

komárom megyében az idén októberben rendezik meg a műszaki hónapot. a cél az, hogy széles körben megismertessék a megye sokszínű és eredményes ipari-műszaki munkáját, a gyárak termékeit, segítséget nyújtsanak a pályaválasztáshoz és a munkaerőgazdálkodáshoz. ennek érdekében rendezik meg a „nyitott kapuk napját,, . a vállalatok az általuk meghatározott egy-két napon lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyárat, vagy egyes részeit - megfelelő szakvezetés mellett - megtekinthessék az érdeklődők. az első „nyitott kapuk,, -ra, és egyben a műszaki hónap megnyitójára az esztergomi labor műszeripari művekben kerül sor. kiállítás is nyitnak a vállalat termékeiből és itt rendezik meg a megyei műszaki könyv, valamint az ifju technikusok, ifju mérnökök szakdolgozatainak kiállítását.

a labor mim-en kívül már több üzem, így például a tatabányai cementgyár, a tatabányai alumíniumkohó, a nyergesujfalui magyar viscosagyár, az almásfüzitői timföldgyár, az ászári keményítőgyár jelentette be, hogy „nyitott kapuk napját,, kíván rendezni. az érdekes programban különböző szakmai napok is szerepelnek. tatabányán például építőipari műszaki filmnapot, esztergomban villamos napokat rendeznek. több műszaki író-olvasó találkozóra is sor kerül./mti/

--

bb 7. új falusi rendelőintézetek fejeér megyében

vid kz bh hgy

1970 . augusztus 25.

a következő években nagymértékben fejlesztik fejeér megye falusi egészségügyi hálózatát. több új rendelőintézetet építenek, növelik a községi orvosi rendelők számát. a bicskei járásban megkezdtek a falusi orvosi rendelőintézeti hálózat kialakítását. négy új rendelőintézet építéséhez láttak hozzá ezen a vidéken. a járási székhely, bicske, centrumában háromszintes korszerű rendelőintézet működik majd 14 szakorvossal.

vál községben hamarosan átadják rendeltetésének az új egészségügyi központot. a körzeti orvosi rendelőkön kívül gyermekgyógyászati, belgyógyászati, sebészet, fogorvosi rendelő, valamint fül-, orr- gége-szakorvosi rendelő kap helyet benne. hasonló épül etyeken és alcsuton is./mti/

--

- 8 -

8.05 bh

Tólok

bb 8. műanyag a borpincében - epoxi-gyantából készül a hordóbélése

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

a szőlészeti kutató intézet badacsonyi borpincéjébe bevonult a műanyag. epoxi-gyantából készítették a bor öntögetésénél használt ugynevezett fickó és töltike modern utódát is, s ezzel az anyaggal vonták be a nagyméretű betonhordókat, sőt a hagyományos ászokhordók borát is műanyag dugók zárják el a levegőtől.

a műanyag felhasználása egyelőre kísérleti jellegű. a borászok és a vegyészek megfigyelései szerint az epoxi-gyanta teljesen ellenáll a bor savainak, könnyű, higiénikus./mti/

--

bb 9. „habdugó,, sujtólégrobbanás ellen

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

a mecseki szénbányák györgy-aknai kísérleti telepén érdekes eljárással foglalkoznak a kutatók, amelynek célja, hogy különleges léghab-dugó védelme alatt sujtóléges bányavágatokban is teljes biztonsággal végezzenek robbantásokat. a léghabos eljárás alapötletét a tűzoltók haboltó technológiája adta. a bányabeli viszonyokra alkalmas berendezést a vállalat kutatócsoportjának mérnökei szerkesztették. nem kíván különleges beruházást, ugyanis a vágatokban jelenlevő légvezetékre szerelhető. egy liter vízben oldott habképző anyagból fél köbméter hab nyerhető. a védő-dugók öt méter hosszúak. ez a habmennyiség gyorsan, öt perc alatt előállítható. a hab elvonja az oxigént, leköti a gázokat s elnyeli a sajtólégrobbanás veszélyével fenyegető szikrákat, szurólángokat.

ez a védekezés sokszorta olcsóbb, minden korábbi eljárásnál. a robbanás következtében a hab „felszívódik,, a szellőztetés után a munkahely azonnal elfoglalható. a kísérleti táróban még néhány hetet szánnak a próbákra, a kísérletek ismétlésére, majd sok kerül az eljárás bányabeli alkalmazására./mti/

--

- 9 -

8.10 bh

Tólok

bb 10. korabronzkori leletek a jászdózsai kápolnáshalmon
vid ká bh -cz 1970. augusztus 25.

a jászdózsához tartozó kápolnáshalom tetején, ahol régebben kápolna állt, régészeti ásatásokat folytat a szolnoki damjanich jános múzeum. a hat éve tartó feltáró munkával a jászság őskorárólszámos, értékes adat birtokába jutottak. a leletek szerint már idősámítás előtt 1800-ban élt itt korabronzkori ember és még ezután körülbelül hatszáz évig nyomon követhetők az emberi élet jelei. az ásatások során egy agyagkőcsőgben ritka és igen értékes aranykincsekre is bukkantak. a háromezer éves lelet korabeli nők gazdagon díszített ékszereit tartalmazta. az ásatás irányító régészek hiteles megállapítása szerint az e tájon élő legősibb népcsoport a nyírségi kulturához tartozott. ezután telepedett le a hatvani, majd a füzesabonyi kulturához tartozó bronzkori ember. a régészeti ásatás jelentőségét növeli, hogy a bronzkorszak mellett honfoglalalászkori sírokat is találtak, tehát a halom a középkorban is jelentős temetkezési hely volt. a kápolnáshalmi ásatás védetté nyilvánításával értékes romkerttel, idegenforgalmi látványossággal gazdagodhatna az alföld./mti/

--

bb 11. helytörténeti lexikon vas megyéről

vid ká bh -cz 1970. augusztus 25.

befejeződött az adatgyűjtés több jugoszláviai és az ausztriai levéltárban a készülő vas megyei helytörténeti lexikonhoz. a határszéli megye falvainak történetéhez ugyanis sok adat található a szomszédos országok iratgyűjteményeiben. burgenlandi családi levéltárakban például hétezer olyan iratot talált dr. horváth ferenc történész, a vas megyei állami levéltár igazgatója, amelyek vasi községekre vonatkozó feljegyzéseket tartalmaznak. az előkerült dokumentumokról mikrofilmet kapnak a vasi történészek. a vas megyei helytörténeti lexikon, amely 1526-tól napjainkig öleli fel a megye községeinek történetét, előreláthatóan 1972-ben lát napvilágot./mti/

--

- 10 -

8.20 bh

Tólos

bb 12. máris „kinőtte,, az igényeket - bővítik a pécsi rostmüőrgyárat

vid bh -cz 1970. augusztus 25.

pécs déli ipari övezetében terjeszkedő hatalmas bőrgyár három éve termelő új egysége, é rostmüőrgyár máris „kinőtte,, az igényeket. a bőrgyárak faragási hulladékából készített, bőrt helyettesítő cipőtalpbélés iránt olyk nagy a kereslet, hogy az évi ezerszáz tonna teljesítményre méretezett üzem nem tudja kielégíteni a rendeléseket. ezért az ifjú gyár termelését kétezzer tonnára bővítik. a husz millió forint értékű beruházást ezuttal is a könnyűipari beruházási vállalat bonyolítja le. a bere dezések egy része olaszországból érkezik. az előkészítőmunkák megkezdődtek. a technológiai gépsor a meglévő épületbe kerül, így a tervek szerint a jövő év március végére készen állnak a berendezések, kezdődhet a felemelt termelési proggam. a járulékos létesítmények, mint például a raktárak 1971 végére fejeződnek be.

a bővítés évi negyven millió forint termelési érték növekedést eredményez a pécsi rostmüőrgyárnak, a cipőiparnak pedig jobb anyagellátást./mti/

--

bb 13. szocialista brigádvezetők és termelősövetkezeti elnökök tapasztalatcseréje

vid-cz szb -cz 1970. augusztus 25.

a közép-somogyi termelősövetkezetek területi versenybizottsága és a somogy megyei attalai vörös csillag termelősövetkezet rendezésében kedden termelősövetkezeti szocialista brigádvezetők tapasztalatcseréjét tartották az attalai kulturházban.

pozsonyi lajos, versenybizottság elnöke köszöntötte a területi szövetséghez tartozó 63 termelősövetkezet mintegy 100 szocialista brigád vezetőjét és tsz-elnökét. ezután csizmadia pál a versenybizottság titkára tartott előadást, amelyben többek között elmondotta, hogy a területi szövetség 1968-óta foglalkozik a szocialista brigádmozgalommal. a kaposvári járásban jelenleg 113 fővel küzd a szocialista címért. céljuk, hogy segítsék a termelősövetkezeteket a több termelésben, javítsák a munkához való viszonyt, a nagyban termelési mód teljes kialakulását, az új technika alkalmazását és politikai, kulturális oktatással gyarapítsák a tagok műveltségét. máris számottevő eredményeket értek el.

a délutáni órákig tartó tanácskozáson számos hozzászólás hangzott el, amelyek értékes tapasztalatokkal gazdagították a tapasztalatcserén résztvevőket. /mti/

--

10.13/szb

Tólos

-11-

brigád 1363

bb 14. négyezer méter mély olajkut furását kezdték meg nagylengyelben

vid szb -cz

1970. augusztus 25.

a nagylengyeli olajmező térségében, közel zalaegerszeghez 4000 méter mély olajkut furását kezdték meg. a nagymélységű furás célja, hogy az ugynevezett pikkelyes /omlós/ márgákat átharántolva feltárják a földolomit réteget, hogy megvuzsgázhassák tárolnak-e ezek a kőzetek szénhidrogént, kőolajat vagy földgázt. a tervezett mélységet a jövő év elején érik el.

a nagylengyeli olajmezőn 1959-1964 között már megkísérelték a mélyszerinti kutatást, akkor azonban csak próbálkozás maradt, mert az ugynevezett pikkelyes márga rétegek omlása meggátolta, hogy mélyebbre hatoljanak. a jelenlegi műszaki-technikai és elméleti felkészültség mellett viszont már nem okoznak gondot a hasonló kőzetek. /mti/

-. -

bb 15. tervpályázat aquincum és környéke rendezésére

k hi/lk bh -cz

1970. augusztus 25.

a fővárosi tanács és a közlekedés- és postaügyi minisztérium aquincum és környezete forgalmi rendezésére, valamint városépítési megoldására nyilvános, titkos tervpályázatot hirdet. a pályatervet november 22-ig kell benyújtani. a tervpályázati kiírás és mellékletei 40 forint ellenében a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságán /v., városház utca 9-11. 11. emelet 208./ fél fogadási időben vehetők át. /telefon: 387-117/ /mti/

-. -

bb 16. együttműködéssel olcsóbban és gyorsabban valósulnak meg a beruházások - a zala megyei tanács vb ülése

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

zala megyében 1964-től szervezetter foglalkoznak a beruházások koordinálásával, a közös fedezeti forrásokból történő beruházások összehangolásával. kezdetben jobbra csak közműveket létesítettek közös erőből, majd ez a tevékenység kiterjedt más ágazatok beruházásaira is: lakásépítésre, üzletek és áruházak építésére, egészségügyi és kulturális fejlesztésre. /folyt. köv./

- 12 -

10.45 bh

Tó1310

bb 16. /együtmüködéssel ... folyt./ bh

a zala megyei tanács végrehajtóbizottsága keddi ülésén megállapították, hogy a közös beruházások olcsóbban és gyorsabban valósulnak meg, csökkentek a beruházási költségek, s ezért ahol csak lehet, a következő években is összpontosítják az anyagi erőket. 1966-1970. között hatvanhétmillió forint értékű beruházást valósítottak meg közös erőforrásból a megyében. összeállították azoknak a beruházásoknak a listáját, amelyeket a következő ötéves tervidőszakban ugyancsak közös erőből valósítanak meg. 1975-ig 61 ilyen létesítmény építését tervezik, többek között iskolákat, művelődési klubokat, törpevizműveket, bekötőutakat, kertészeti hajtatóházat, sertéskombinátot és más létesítményeket. /mti/

-. -

bb 17. odaitélték a kongresszusi verseny díjait a dunai vas-
műben

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

negyedik negyedévébe lépett a felszabadulási és a kongresszusi munkaverseny. a dunai vasműben értékelték a verseny harmadik negyedévének legjobb üzemeit és szocialista brigád-jait. az értékelés alapján hét üzemet tüntettek ki a kongresszusi vándorserleggel és hatvankét brigád nyerte el a kongresszusi vándorzászlót. a serlegeket és a vándorzászlókat termelési tanácskozásokon adják át a nyertes kollektíváknak. /mti/

-. -

bb 18. varga gyula andrás emléktábla-avatás zuglóban

t gj/lk bh -cz

1970. augusztus 25.

kedden a xiv. kerületben bensőséges ünnepségen emlékeztek meg az 1959-ben elhunyt varga gyula andrás altábornagról, a nagy októberi szocialista forradalom hősről. a róla elnevezett parkban a 16. számú épület falán ünnepi küésőségek között avatták fel márványtábláját. varga gyula andrás munkásságát, pályafutását simon gyula vezérőrnagy méltatta. a hála és a megemlékezés koszorúit helyezték el az emléktáblán a honvédelmi minisztérium, a magyar partizán szövetség, továbbá a xiv. kerületi párt és tanács, valamint a tömegszervezetek képviselői. /mti/

-. -

11.10 bh

Tó1310

- 13 -

bb 19. kétnapos ergonómiai konferencia a munkapszichológiai kutatások eredményeiről

t sb/mm bh -cz

1970. augusztus 25.

a mtesz központi ipargazdasági bizottsága kedden sajtótájékoztatót tartott, amelyen dr. molnár imre, a munkatudományi szakosztály elnökhelyettese bejelentette, hogy szeptember 3-án budapesten mintegy 300 hazai és 70 külföldi szakember találkozájára kerül sor a 11. ergonómiai konferencián. nemcsak pszichológusok és orvosok, hanem mérnökök, közgazdászok és munkaügyi szakemberek is részt vesznek ezen a kétnapos konferencián. összesen 30 előadásban számolnak be a munkalélektan és munkaélettan legújabb vizsgálati eredményeiről. az a cél, hogy a hazai és a nemzetközi beszámolók alapján felmérjék az ergonómia jelenlegi helyzetét és meghatározzák az újabb feladatokat. a kétnapos találkozó alkalmából könyv- és folyóirat-kiállításon mutatják be az ergonómiai szakirodalom legújabb termékeit, s 6 külföldi és két hazai vállalat is kiállítást rendez az ergonómiai vizsgálatok, laboratóriumok legkorszerűbb műszereiből./mti/

--

bb 20. dunaujváros husz és félmillió forinttal járult hozzá az árvizkárosultak megsegítéséhez

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

dunaujvárosban összesítették azokat az adományokat, amelyek vállalatok, üzemek és intézmények dolgozóinak város lakói, valamint vállalatok, üzemek, intézmények kollektíve juttattak az árvizsújtotta vidékek lakosainak. mint az összesítésből kiderül, az üzemek, intézmények dolgozóinak pénzbeli hozzájárulása - a felajánlott egy napi kereset - több mint kétmillió forint összegű volt. a város lakói a vöröskereszt gyűjtőiveire harminckétezer 610 forintot fizettek be. vállalati alapról több mint tízezer és félmillió forintot bocsátottak az árvizkárosultak rendelkezésére. a természetbeni adományok értéke - ruhanemű, mosószer stb - kétszázötvenezer forint felett volt. a dunai vasút ötven, ideiglenes lakhelynek alkalmas, kisházzal segítette az árvizkárosultak elhelyezését.

az összesített adatok szerint dunaujváros husz és félmillió forinttal járult hozzá eddig az árvizkárosultak megsegítéséhez. s mivel a helyreállítás munkálatai még tartanak, és számosan önkéntes munkával veszik ki részüket az újjáépítésből, ez az összeg még gyarapodik./mti/

--

- 14 -

11.40 bh

Tó1310

bb 21. az ápolónői munkakörben csökken a fluktuáció - állapították meg a csongrád megyei tanács vb ülésén

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

a szentesi és a makói kórházakban már elkészült, a hódmezővásárhelyi kórházban most épül a nővérszállás. így mind a három városban 30-40 ápolónő mentesül az albérlettel járó magasabb kiadásoktól. szentesen külön szállást építenek a kórház fiatal orvosainak is. így kívánják elősegíteni letelepedésüket, a csongrád megyei tanács vb kedden szegeden tartott ülésén örömmel állapították meg azt is, hogy a munkahelyi pótlék fizetésének idei bevezetése óta csökken az ápolónők fluktuációja. kevésbé örvendetes viszont, hogy a rendelőintézet asszisztensnők közül sokan elhagyják állásukat, az alacsony kereset miatt. a védőnők jövedelme is viszonylag alacsony. ebben a két kategóriában ezért további erőfeszítéseket kívánnak tenni a bérek növelésére a lehetőségek adta kereteken belül.

a tanács vb határozata szerint a felsőbb szerveket tájékoztatják arról is, hogy az államigazgatásban, valamint a közegészségügy és a járványügy területén nehézségekbe ütközik az orvosi állások betöltése. a bérezés e munkakörökben lényegesen alacsonyabb mint más orvosi szakmákban./mti/

--

bb 22. a cigánylakosság helyzetéről tárgyalt a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

a megye cigánylakosságának életkörülményeiről tárgyalt keddi ülésén a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy a megye hétezer cigány lakója közül nyolcszázan már viszonylag rendezett körülmények között élnek. jelenleg negyvenhárom cigánygyerek tanul szakmát az iparitanuló iskolákban. jól működnek az előkészítő osztályok a megye négy általános iskolájában. az utóbbi 5-6 évben kétszáznyolcvanhat lakás épült a kedvezményes hitelakció keretében, s ezeröttszáz putrilakó költözhetett új otthonokba. megszűnt a kecskeméti, a kiskunfélegyházi és a bátmonostori viskótelep. még mindig mintegy ezerre tehető a megyében a szociális követelményeknek nem megfelelő lakosok száma. a vb-ülésen határozatot hoztak a további tennivalókról. ezután is fenntartják az előkészítő osztályokat, s ezeknek az iskoláknak valamivel több tan-szersegélyt adnak, megoldást keresnek a kóbor cigánycsaládok gyermekeinek iskolázására. 1975-ig újabb háromszázhusz lakást építenek fel kedvezményesen. további két városi és három nagyközségi putri-telep szűnik meg a megyében./mti/

--

- 15 -

11.50 bh

Tó1310

bb 23. szivárványáruház nyílt pestlőrincen

t kf/rj ie cz

1970. augusztos 25.

a szivárvány áruház vállalat, amely elsősorban külterületi hálózatát fejleszti, korszerű, több mint ezer négyzetméteres áruházat rendezett be a szakkoltokkal gyéren ellátott pestlőrincen, a vörös hadsereg utja 128 szám alatt.

a kedden megnyitott önkiszolgáló rendszerű áruházban, amely mintegy 8 millió forintos árukészlettel várja a lakatos utcai telep lakóit és a környékbelieket, ruházati és műszaki cikkeket árusítanak. a vállalat hasonló áruházat nyit majd budafokon is. /mt1/

..-

bb. 24. negyedszázaddal ezelőtt kötötték meg az első magyar-szovjet kereskedelmi szerződést - 70-szeres forgalomnövekedés

1/sz/ie/rj cz

1970. augusztus 25.

huszonöt évvel ezelőtt - 1945. augusztus 27-én - jött létre az első magyar-szovjet kereskedelmi megállapodás, bár a szovjetunió már ezt megelőzően is, minden megállapodás nélkül, lényegében segélyként megkezdte a kenyérgabona, hús, cukor szállítását és 250 tehergépkocsit is adott.

az első kereskedelmi megállapodásnak igen nagy jelentősége volt az ipar vérkeringésének megindításában. a szovjet fél gyapot, gyapju, koks, vasérc, ólom, réz, só és más nyersanyagfélék szállítását vállalta, a kohászati üzemek működésének megindításához például több mint egymillió tonna kohókokszt érkezett. a magyar fél benzinféleséget, a szovjet gyapotból előállított textiliák és kisebb mennyiségű gyümölcs- és zöldségkonzerv szállítására vállalt kötelezettséget.

1947. júliusában írták alá az azóta is érvényben levő kereskedelmi és hajózási szerződést, amelyben a szerződő felek kölcsönösen biztosították egymásnak a legnagyobb kedvezmény elvét. rögzítették az egyenlő elbánás biztosításának módjait és intézkedtek a kereskedelmi kirendeltségek kölcsönös felállításáról. 1948 februárjában írták alá a barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést, a két ország kapcsolatainak politikai dokumentumát - ezt hosszabbították meg további 20 évre 1968-ban.

/folyt.köv./

12.15 rj

- 16 -

To 1530

bb. 29. / negyedszázaddal.... 1. folyt./jj

1947-től 1951-ig a magyar-szovjet kereskedelmi forgalom alapját az évenként megkötött árucsereforgalmi megállapodások képezték. az első többévre szóló árucsereforgalmi megállapodás 1952-ben jött létre és 1955-ig szól. ezzel egyidejűleg kötötték meg a kormányközi műszaki-technikai segélynyújtási megállapodást, amelynek alapján a szovjetunió magyar üzemek építéséhez és rekonstrukciójához szállított gépeket, berendezéseket. ugyanabban a szerződésben rögzítették a dunai vasmű létesítéséhez nyújtott szovjet segítséget, valamint a szegedi textilművek és több más ipari objektum korszerűsítéséhez, bővítéséhez szükséges gépek, berendezések szállítását.

1955-től kezdve az ötéves tervperiódusoknak megfelelően kötötték meg a két ország hosszulejártu megállapodásait. a kereskedelmi kapcsolatok fejlődését jellemzik a következő forgalmi adatok. 1946-ban az árucseré értéke még mindössze 18.7 millió rubel volt, 1947-ben 25 millió rubel, 1957-ben 308 millió rubelre emelkedett, 1967-ben meghaladta az egymilliárd rubelt, az 1970-re szóló szerződés pedig már 1.4 milliárd rubel forgalmat irányoz elő. 25 év ü alatt tehát a magyar-szovjet kereskedelmi forgalom összehasonlító áron számítva - több mint 70-szeresére emelkedett, s így meghaladja a magyar külkereskedelmi forgalom egészének átlagos növekedését.

a magyar népgazdaság felszabadulás utáni fejlődésében meghatározó szerepe volt a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatoknak. magyarország kereskedelmének egyharmad részét bonyolítja le a szovjetunióval, míg hazánk a szovjetunió külkereskedelmében mintegy 6 százalékkal részesedik. hazánk gazdasági adottságainak megfelelően az export-import összetétel úgy alakult, hogy a szovjetunió főleg nyersanyagot bocsátott a magyar feldolgozóipar rendelkezésére, a szovjetunióba irányuló magyar exportban pedig a késztermékek aránya volt nagyobb. ebben az évben a magyar exportban 54 százalékot képviselnek a gépek, berendezések, csaknem 20 százalékot a könnyűipari fogyasztási cikkek, 13 százalékot a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek, illetve az anyagféleségek. a szovjetunióból érkező áruknak viszont 73 százaléka nyers- és alapanyag, 24-25 százaléka gépipari termék, a többi pedig könnyűipari és fogyasztási cikk. a magyar külkereskedelem, illetve az egész népgazdaság számára igen jelentős, hogy a szovjetunió biztos, nagy felvevőképességű piac, amelynek ellátásához több iparágunk nagyszorozatu termékek gyártására rendezkedhet be.

/folyt.köv./

12.25 rj

- 17 -

To 1530

bb. 24. / negyedszázaddal.... 2. folyt./rj

a magyar-szovjet gazdasági együttműködés hatékonyabbá tételére alakult meg 1964-ben miniszterelnökhelyettesi szinten a kétoldalu műszaki-tudományos együttműködési kormánybizottság. munkájához kétoldalu ágazati állandó munkacsoportok kapcsolódnak, amelyek előkészítik az ágazatok együttműködésére vonatkozó javaslatokat; ezeket elfogadás esetén kormányközi megállapodások rögzítik. ilyen kormány szintű megállapodás a még 1962-ben megkötött a magyar-szovjet timföld-alumínium-egyezmény, majd a később a hajószállításokra vonatkozó egyezmény, amelyet a közelmúltban az 1971-1975-ös időszakra ismételten megkötöttek. államközi szinten kötöttek megállapodást a járműipari kooperációra is, amelynek értelmében a magyar üzemek alkatrészeket szállítanak a fiat licenc alapján készülő szovjet személygépkocsik gyártásához, a szovjetunió pedig kész személygépkocsikat szállít nekünk. 1964-ben kötötték meg a jelenleg is érvényes zöldség-gyümölcs-szállítási egyezményt, ennek alapján a szovjetunió nagy mennyiségű friss és konzervált kertészeti terméket vesz át.

a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok fejlődésének újabb negyedszázados szakaszát az 1971-től érvényes és már előkészítés alatt álló hosszulejratu kereskedelmi megállapodással kezdjük. a magyar ipar a következő öt évben is számít a szovjetunió nyersanyagszállításaira, és fokozottabban kívánja igénybe venni a gépipari termékeket a magyar üzemek korszerűsítéséhez, bővítéséhez, új objektumok létrehozásához. szakértői tárgyalásokon már körvonalazódott, hogy a szovjetunió 1975-ben 6.5 millió tonna kőolajat szállít, a jelenlegi évi 4.6 millió tonnával szemben, s exportál egymilliárd köbméter földgázt, és 4.6 milliárd kilowattóra villamosenergiát. ez azt jelenti, hogy a szovjetunióból származó energiahordozók értéke öt év alatt csaknem megkétszereződik. a nyersolaj szállítások gazdaságosabb lebonyolítására épül meg a barátság 2. kőolajvezeték, amelyen évenként 10 millió tonna nyersolaj érkezik. /mt1/

--

bb 25, növekszik a társadalmi munka aránya szolnok megyében - az első fél évi tervek teljesítését vizsgálta a megyei tanács vb ülés

vid ká bh -cz

1970. augusztus 25.

az év első felében tovább növekedett a társadalmi munka aránya szolnok megyében - állapította meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén. az első fél évi költségvetési és fejlesztési tervek végrehajtásának vizsgálatakor. az év első hat hónapjában több mint 66 ezren vettek részt önkéntes munkával a városok és a falvak szállításában, három és félezerrel többen, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

/folyt. köv./

12.45 bh

- 18 -

bb . 25 / növekszik a ... folyt./ bh

a lakosság növekvő aktivitását mutatja, hogy a fél év alatt végzett társadalmi munka értéke hatvan két százalékkal nagyobb, mint a múlt év azonos időszakában. kiemelkedőek kiskiszlás és karcag eredményei, de lényeges előrehaladás tapasztalható szolnokon is. az egy lakosra jutó falu és városépítési munka értéke 6.5 forinttal haladja meg a tavalyit.

a társadalmi munka, a lakosság segítőkészsége jól egészíti ki a beruházási, fejlesztési feladatok megoldását. szolnokon fél év alatt százhuszonnyolc, mezőturon negyven lakást adtak át. kunhegyesen befejeződött a napi 10.5 tonna kapacitású sütőüzem építése, a mezőturi sütőüzem rekonstrukciója, valamint a villamos és géptechnikai cikkek gyárának bővítése. karcagon elkészült az új lakberendezési áruház.

a végrehajtó bizottság hangsúlyozta a lakásépítési ütem gyorsításának szükségességét, pozitívan értékelte, hogy a helyi tanácsok fokozták koordinációs tevékenységüket, számos olyan lakás épül, amelynek költségeit a vállalatokkal, üzemekkel közösen teremtik elő. a különböző szervek egyre nagyobb részt vállalnak a kommunális jellegű beruházások megvalósításából is. /mt1/

--

bb 26. újabb törpevizmű építését kezdték meg vas megyében

vid ká bh bs

1970. augusztus 25.

újabb törpevizmű építését kezdték meg a vas megyei ikervár községben. a község törpevizmű társulásának kutját a volt batthyány kastély udvarán furják, s jövőre a közületek és a lakosság vizigényét innét elégítik ki. a kut naponta 440 köbméter friss, tiszta vizet szolgáltat. az építéshez a lakosság családonként hater forintra járul hozzá.

törpevizmű épül sótony, nyögr és bejgyertyános községekben, valamint bükön, velemen és rumban is. a munkálatok jó ütemben haladnak, a csőfektetéssel már elkészültek, s a tervek szerint még ebben az évben átadják rendeltetésüknek az új törpevizműveket. /mt1/

--

12.55 bh

10/14/0

- 19 -

bb 27. városellátó övezet mátészalka környékén

vid ká bh s

1970. augusztus 25.

a szatmári árvíz következtében az erdőháton, a szamosközben és a tur-tisza közén tönkrementek a nagyüzemi gazdaságok kertészetei, gyümölcsösei és a háztáji veteményesek is. ennek következtében áruhiány lépett fel. a lakosság a táj egyetlen városában, mátészalkán igyekszik beszerezni az élelmiszert. a város piacain rendkívül nagy a forgalom s időnkint ellátási zavarok keletkeznek. ezért a mátészalkai városi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén elhatározta, hogy városellátó zöld-övezetet létesít, amelyhez a mátészalkai egyesült erő, a vállalati rákóczi, a tiborszállási új élet, a kecsérdi új élet és a szamosályi béke termelőszövetkezet csatlakozott. az említett szövetkezeti gazdaságok vállalták, hogy zöldség-, gyümölcsbaromi- és tőkehus árusító pavilonokat, üzleteket nyitnak mátészalkán és azokat állandóan friss áruval látják el. az áfész a helyi felvásárláson kívül nagymennyiségű árut visz a mátészalkai piacra baranya és békés megyéből. /mti/

--

bb 28. ismét árad a kapos

vid ká bh bs

1970. augusztus 25.

a hétfőn hullott nagymennyiségű csapadék hatására újabb árhullám indult el a kaposon. kaposvár fölött kedden délelőtti tetőzött a folyó. vízszintje 65 centiméterrel alacsonyabb a két héttel ezelőtti árhullámnál. a gátak koronáját nem érte el a víz, de a csatornákon visszafelé folyt, s ismét előntötte a kaposvári parkettaüzemet, a víz visszaemelésére nagyteljesítményű szivattyukat helyeztek üzembe. kaposváron felkészültek az újabb árhullám levonulására. kaposvár alatt a sántes fészertakpuszta között lévő hidat eltávolítják, ez ugyanis késleltetné az árhullám levonulását.

gyors ütemben halad a helyreállítások kaposvár - barcs közötti vasútvonal kaposmérő és kadarkút közötti szakaszán. ezen a részen az éjszakai órákban több helyen, mintegy 500 méter hosszan, elsodorta a vasúti pályatestet a lezuduló víz, s a betonágyat a vasút melletti rétre terítette. kedden délelőtti újabb öt vagon kő érkezett a helyszínre. a kaposvári pályafenntartási főnökség tájékoztatása szerint délután megindítják a forgalmat. a megrongált pályatest helyreállításáig autóbusszokkal oldják meg a közlekedést. /mti/

--

- 20 -

13.05 bh

Ts 1610

bb 29. fertőző halbetegség szolnok megyében - megvizsgálják a tógazdaságok halállományát

vid/ká/rj

1970. augusztus 25.

valamennyi tógazdaságra, belterjesített holt-ágra kiterjedő egészségügyi vizsgálat kezdődött szolnok megyében. néhány tóa gazdaság halállományánál ugyanis hazánkban eddig ismeretlen belső parazita jelenlétét állapították meg. az élősködők a halaktól elszívják a táplálékot, s a tenyészállomány emiatt nem fejlődik kellőképpen. a szolnok megyei állategészségügyi állomás által végzett laboratóriumi vizsgálat hivatott kideríteni, hogy melyik tógazdaságban fertőzött az állomány. ahol az élősködők jelenlétét kimutatják, ott nyomban elrendelik a gyógyszeres kezelést. /mti/

--

bb 31. időjárásjelentés

rj bs

1970. augusztus 25.

s

a meteorológiai intézet jelenti 1970. augusztus 25-én 12-óraker

szárazabb idő

az erősen felhős, esős helyenként zivataros, változékony időjárású zóna ma reggelre a kárpátoktól keletre helyeződött át. a szovjetunió európai területén szintén felhős, mérsékelt szeles az idő, néhány helyen esik az eső. a hőmérséklet kevéssel az elmúlt évek átlaga alatt van. európa nyugati felén csendes, derült, a reggeli órákban ködös az idő. a hőmérsékletei viszonyok általában az évszaknak megfelelőek.

hazánkban hétfőn az északkeleti megyékben 1-6 órán át sütött a nap. az ország többi részén borult, vagy erősen felhős, hűvös esős időjárás volt. helyenként zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége somogy, bács-kiskun, csongrád, békés megyében 30-40 mm volt, sőt felhőszakadásból baján 48, nagyatádon /somogy m/, szegeden 51, makón és medgyesbodzásán /békés m/ 52, somogyhatvanban /somogy m/ 90 mm-t mértek. a hőmérséklet a naposabb északkeleti, keleti országrészben 20-24, máshol csak 16-20 fokig emelkedett, kedden hajnalban 11-16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti változóan felhős idő volt. az eső a keleti megyékben is leállt. az északnyugati, északi szél megélénkült. a széllelkések sebessége a dunántúlon helyenként elérte az 50-60 km/órát. a hőmérséklet 11 órára 18-21 fokig emelkedett.

/folyt.köv./

13.18 rj

Ts 1610

- 21 -

bb. 31. / időjárásjelentés.... 1. folyt./rj

budapestten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.7 fok volt, a sokévi átlagnál 4,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapestten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, néhány helyen átfutó esővel.

az időnkét élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél fokozatosan mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 528 cm.

/mti/

--

bb. 30. az országos átlagnál kevesebb a foglalkozási megbetegedések száma borsodban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/rj ká bs

1970. augusztus 25.

borsod megye üzeminek munkaegészségügyi helyzetét vitatta meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden, miskolcon tartott ülésén. a megyei köjál beszámolója alapján megállapították, hogy a megye üzeminek egészségügyi helyzete a foglalkozási megbetegedések számát tekintve jobb az országos átlagnál, annak ellenére, hogy sok korszerűtlen, régi üzem működik a megyében. az utóbbi években a vállalatok vezetőinek szemlélete is megváltozott és több pénz jutott munkaegészségügyi beruházásokra. a borsod i vegyikombinát műtrágya gyárában a bentonit felhasználására tizenhétmillió forintos beruházással építenek ki egy zárt rendszert, hogy a szilikózis veszélynek elejét vegyék. a tályai kőbányában a rekonstrukció során mintegy nyolcmillió forintot fordítanak a munkások egészségvédelmére.

/folyt.köv./

13.25 rj

Tó 1500

- 22 -

30. / az országos1. folyt./rj

a szembatűnő fejlődés azonban még nem tart lépést a munkások számának emelkedésével. az egyes iparágak helyzetét vizsgálva megállapították, hogy a vegyipar mindhárom nagyüzemre a folyamatos fejlesztés a jellemző. a tiszai vegyikombinát szinte „mintauzemnek”, számít munkaegészségügyi vonatkozásban. hasonló a helyzet a borsodi vegyikombinátnál, valamint az észak-magyarországi vegyiműveknél is. az itt előforduló mérgezések többsége a vezeték k és berendezések meghibásodásából eredő váratlan gázomlések következménye. a kohászati üzemekben a levegőszennyeződést mérsékelte, hogy ózdon és borsodnádason is áttértek a földgáz tüzelésre. a borsodi ércelőkészítőműben a porleválasztó rendszer hatásfokának növelését írták elő. nagyobb gondot kell fordítani a melegüzemi munkahelyek technológiai folyamatainak fejlesztésére, ezáltal a hőártalmak csökkentésére. hasonlóképpen következetesen be kell tartani az ivfénnyel szemben előírt rendszabályokat, hogy a nagyszámu kötőhártya megbeszédést csökkenteni lehessen.

a beszámolót követő vita alapján a végrehajtó bizottság intézkedést hozott többek között a köjál területi szolgálatának erősítéséről, a közegészségügyi szervek által előírt munkaegészségügyi követelmények betartásáról. a mezőgazdaság nagyfokú kémizálására való tekintettel a megyei köjál részére egy gázkromatográfot szereznek be, a mérgező növényvédőszeres gyors és pontos meghatározására.

/mti/

--

vbb. 32. vidrafilmet forgatnak a mecsekben

vi /rj ká bs

1970. augusztus 25.

a mecseki állatkertben érdekes természetfilm forgatását kezdték meg kedden a mafilm munkatársai. a film főszereplői - vidrák, halastavaink félelmetes ragadozói. a mecseki állatkertben két vidra él: az egyik hat éves és teljesen szelíd, a másik két éves és félvad állapotban van. rendkívül ritka eset, hogy ez a ragadozó ilyen sokáig megmarad fogságban és még különösebb, hogy az idősebb vidrát sikerült tökéletesen megszelídíteni, emberhez szoktatni. ezért is esett a filmesek választása a mecseki vidrákra. a forgatás céljára az állatkertben negyven köbméteres medencét építettek, s betelepítették halakkal és vízi növényekkel. így azután víz felett és víz alatt egyaránt filmezni tudják az állatok életét, játékát. a film címe „szárazon és vizen”, rendezője hárs minály. a híres mecseki vidrákról szóló színes természetfilmet jövőre - a vadászati világkiállítás keretében sorra kerülő természetrajzi filmfesztiválon - mutatják be.

/mti/

13.50 rj

Tó 1500

- 23 -

bb. 31. / időjárásjelentés.... 1. folyt./rj

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.7 fok volt, a sokévi átlagnál 4,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, néhány helyen átfutó esővel.

az időnkét élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél fokozatosan mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 528 cm.

/mti/

--

bb. 30. az országos átlagnál kevesebb a foglalkozási megbetegedések száma borsodban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/rj ká bs

1970. augusztus 25.

borsod megye üzemének munkaegészségügyi helyzetét vitatta meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden, miskolcon tartott ülésén. a megyei köjál beszámolója alapján megállapították, hogy a megye üzemének egészségügyi helyzete a foglalkozási megbetegedések számát tekintve jobb az országos átlagnál, annak ellenére, hogy sok korszerűtlen, régi üzem működik a megyében. az utóbbi években a vállalatok vezetőinek szemlélete is megváltozott és több pénz jutott munkaegészségügyi beruházásokra. a borsodi vegyikombinát műtrágya gyárában a bentonit felhasználására tizenhétmillió forintos beruházással építenek ki egy zárt rendszert, hogy a szilikózis veszélynek elejét vegyék. a tállyai kőbányában a rekonstrukció során mintegy nyolcmillió forintot fordítanak a munkások egészségvédelmére.

/folyt.köv./

13.25 rj

Tó 1500

- 22 -

30. / az országos1. folyt./rj

a szembetűnő fejlődés azonban még nem tart lépést a munkások számának emelkedésével. az egyes iparágak helyzetét vizsgálva megállapították, hogy a vegyipar mindhárom nagyüzemre a folyamatos fejlesztés a jellemző. a tiszai vegyikombinát szinte „mintautemnek”, számít munkaegészségügyi vonatkozásban. hasonló a helyzet a borsodi vegyikombinátnál, valamint az északmagyarországi vegyiműveknél is. az itt előforduló mérgezések többsége a vezeték és berendezések meghibásodásából eredő váratlan gázomlások következménye. a kohászati üzemekben a levegőszennyeződést mérsékelte, hogy ózdon és borsodnádásdon is áttértek a földgáz tüzelésre. a borsodi ércelőkészítőműben a porleválasztó rendszer hatásfokának növelését írták elő. nagyobb gondot kell fordítani a melegizemi munkahelyek technológiai folyamatainak fejlesztésére, ezáltal a hőártalmak csökkentésére. hasonlóképpen következetesen be kell tartani az ivfénnyegesztésnél előírt rendszabályokat, hogy a nagyszámu kötőhártya megbetegedést csökkenteni lehessen.

a beszámolót követő vita alapján a végrehajtó bizottság intézkedést hozott többek között a köjál területi szolgálatának erősítéséről, a közegészségügyi szervek által előírt munkaegészségügyi követelmények betartásáról. a mezőgazdaság nagyfokú kémizálására való tekintettel a megyei köjál részére egy gázkromatográfot szereznek be, a mérgező növényvédőszeres gyors és pontos meghatározására.

/mti/

--

vbb. 32. vidrafilmet forgatnak a mecsekben

vi /rj ká bs

1970. augusztus 25.

a mecseki állatkertben érdekes természetfilm forgatását kezdték meg kedden a mafilm munkatársai. a film főszereplői - vidrák, halastavaink félelmetes ragadozói. a mecseki állatkertben két vidra él: az egyik hat éves és teljesen szelíd, a másik két éves és félvad állapotban van. rendkívül ritka eset, hogy ez a ragadozó ilyen sokáig megmarad fogságban és még különösebb, hogy az idősebb vidrát sikerült tökéletesen megszelídíteni, emberhez szoktatni. ezért is esett a filmesek választása a mecseki vidrákra. a forgatás céljára az állatkertben negyven köbméteres medencét építettek, s betelepítették halakkal és vízi növényekkel. így azután víz felett és víz alatt egyaránt filmezni tudják az állatok életét, játékát. a film címe „szárazon és vizen”, rendezője hárs minály. a híres mecseki vidrákról szóló színes természetfilm jövőre - a vadászati világkiállítás keretében sorra kerülő természetrajzi filmfesztiválon - mutatják be.

/mti/

13.50 rj

Tó 1500

- 23 -

bb. 31. / időjárásjelentés.... 1. folyt./rj

budapestten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.7 fok volt, a sokévi átlagnál 4,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapestten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, néhány helyen átfutó esővel.

az időnkét élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél fokozatosan mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15 , Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 528 cm.

/mti/

--

bb. 30. az országos átlagnál kevesebb a foglalkozási megbetegedések száma borsodban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/rj ká bs

1970. augusztus 25.

borsod megye üzemének munkaegészségügyi helyzetét vitatta meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden, miskolcon tartott ülésén. a megyei köjál beszámolója alapján megállapították, hogy a megye üzemének egészségügyi helyzete a foglalkozási megbetegedések számát tekintve jobb az országos átlagnál, annak ellenére, hogy sok korszerűtlen, régi üzem működik a megyében. az utóbbi években a vállalatok vezetőknek szemlélete is megváltozott és több pénz jutott munkaegészségügyi beruházásokra. a borsodi vegyikombinát műtrágya gyárában a bentonit felhasználására tizenhétmillió forintos beruházással építenek ki egy zárt rendszert, hogy a szilikózis veszélynek elejét vegyék. a tállyai kőbányában a rekonstrukció során mintegy nyolc-millió forintot fordítanak a munkások egészségvédelmére.

/folyt.köv./

13.25 rj

Tó 1410

- 22 -

30. / az országos1. folyt./rj

a szembetűnő fejlődés azonban még nem tart lépést a munkások számának emelkedésével. az egyes iparágak helyzetét vizsgálva megállapították, hogy a vegyipar mindhárom nagyüzemre a folyamatos fejlesztés a jellemző. a tiszai vegyikombinát szinte „mintüzemnek”, számít munkaegészségügyi vonatkozásban. hasonló a helyzet a borsodi vegyikombinátnál, valamint az észak-magyarországi vegyiműveknél is. az itt előforduló mérgezések többsége a vezeték k és berendezések meghibásodásából eredő váratlan gázomlások következménye. a kohászati üzemekben a levegőszennyeződést mérsékelte, hogy ózdon és borsodnádason is áttértek a földgáz tüzelésre. a borsodi ércelőkészítőműben a porteválasztó rendszer hatásfokának növelését írták elő. nagyobb gondot kell fordítani a melegüzemi munkahelyek technológiai folyamatainak fejlesztésére, ezáltal a hőártalmak csökkentésére. hasonlóképpen következetesen be kell tartani az ivfénnyegésztésnél előírt rendszabályokat, hogy a nagyszámu kötőhártya megbetegedést csökkenteni lehessen.

a beszámolót követő vita alapján a végrehajtó bizottság intézkedést hozott többek között a köjál területi szolgálatának erősítéséről, a közegészségügyi szervek által előírt munkaegészségügyi követelmények betartásáról. a mezőgazdaság nagyfokú kémizálására való tekintettel a megyei köjál részére egy gázkromatográfot szereznek be, a mérgező növényvédőszernek gyors és pontos meghatározására.

/mti/

--

vbb. 32. vidrafilmet forgatnak a mecsekben

vi /rj ká bs

1970. augusztus 25.

a mecseki állatkertben érdekes természetfilm forgatását kezdték meg kedden a mafilm munkatársai. a film főszereplői - vidrák, halastavaink félelmetes ragadozói. a mecseki állatkertben két vidra él: az egyik hat éves és teljesen szelíd, a másik két éves és félvad állapotban van. rendkívül ritka eset, hogy ez a ragadozó ilyen sokáig megmarad fogságban és még különösebb, hogy az idősebb vidrát sikerült tökéletesen megszelídíteni, emberhez szoktatni. ezért is esett a filmesek választása a mecseki vidrákra. a forgatás céljára az állatkertben negyven köbméteres medencét építettek, s betelepítették halakkal és vízi növényekkel. így azután víz felett és víz alatt egyaránt filmmezni tudják az állatok életét, játékát. a film címe „szárazon és vizen,, rendezője nárs minály. a híres mecseki vidrákról szóló színes természetfilmet jövőre - a vadászati világkiállítás keretében sorra kerülő természetrajzi filmfesztiválon - mutatják be.

/mti/

13.50 rj

Tó 1500

- 23 -

bb. 33. esőrekord a középtisza vidékén

vid/rj ká bs

1970. augusztus 25.

a szokottnál lényegesen kevesebb vízfelhasználásról ad számot a középtisza-vidéki vízügyi igazgatóság augusztus végi öntözési mérlege. a legmelegebb nyári hónapokra kerekén száz ezer hold mezőgazdaságilag művelt terület mesterséges csapadékpótlását tervezték, de az esőrekord háttérbe szorította az öntözést. a tervezett terület csupán harminc százaléka igényeltek vizet a gazdaságok. az aszályos évjáratokról ismert közép-tisza vidéke az idén már augusztus 25-ig megközelítően hat-száz milliméter csapadékot kapott, hetven-nyolcvan milliméterrel többet, mint az egész évi csapadék átlag.

igy csak a rövidebb, száraz periódusokban, július második felében és augusztus első felében szolgáltattak öntözővizet a növényekre. kivétel ez alól csak a jászági és a tiszamenti kertészetek, ahol egész nyáron folyamatos volt az öntözés. a csapadékban bővelkedő nyár után szárazabb ősze számítanak, a vízügyi igazgatóság ezért készenlétben tartja öntözőműveit a várható őszi kelesztő öntözéshez. /mti/

--

bb. 34. üvegben az „aranymazsola,, - amerikába exportálják

vid/rj kz

1970. augusztus 25.

megkezdődött a csemegekukorica tartósítása a békéscsabai konzervgyárban. a rendkívül kedvezőtlen időjárás ellenére az „aranymazsola,, bő és jó termést hozott: a csövek szeme-
sek, izük, zamatok kifogástalan. az „aranymazsola,, csemegekukoricából a következő hetekben mintegy hetvenezer üveget töltenek meg. a közkedvelt csemegeből többek között amerikába is szállítanak. /mti/

--

13.55 rj

Tó¹⁵⁰⁰

- 24 -

bb. 35. budapesten rendezik az ensz első acélszemináriumát

i/st/rj ie bs

1970. augusztus 25.

az ensz európai gazdasági bizottságának acélbizottsága augusztus 31 és szeptember 5 között budapesten rendezi első szemináriumát; témája a hengerdék termelékenységé. sokoldalúan megvitatják, hogy a technika új eredményei, a korszerű szervezési módszerek hogyan használhatók fel a leghatékonyabban a termelés növelésére. husz ország csaknem 100 szakembere jelentette be részvételét, köztük több amerikai és japán szakember. képviselteti magát a kgst titkársága és a nemzetközi munkaügyi szervezet is.

összesen 32 előadás hangzik el, valamennyi igen hasznos segítséget nyújthat a magyar hengerművek termelékenységének növeléséhez. szovjet, osztrák és ndk-beli szakemberek például a folyamatos öntés legjobb módszereiről tartanak beszámolót. ezeket az előadásokat magyarországon különösen nagy érdeklődés előzi meg, mert őzdon és a dunai vasműben a negyedik ötéves terv időszakában folyamatos öntőműveket helyeznek üzembe. japán, amerikai és lengyel szakemberek a számítógépek alkalmazásának tapasztalatait ismertetik, s bár hazánkban a hengerművek munkájának irányítására csak néhány év múlva alkalmazzák a számítógépeket, az előkészületekhez nagy hasznát veszik a külföldi tapasztalatoknak. az nszk küldöttei a hengerdék karbantartásának legújabb módszereiről tartanak beszámolót, míg a magyar szakemberek a munkahelyi környezet hatásaival, a dolgozók szociális körülményeinek jelentőségével foglalkoznak. a kgst képviselője a szabványosítás eredményeiről s nemzetközi jelentőségéről tart előadást. /mti/

--

bb. 36. tavasz óta nem száradtak ki rudabánya külszíni fejtései

vid ká bh bs

1970. augusztus 25.

az ideai csapadékos időjárás rendkívül nehéz feladatok elé állította a rudabányai külszíni fejtések dolgozóit. az elmúlt hetekben gyakran előfordult, hogy néhány óra alatt hatvan-nyolcvan milliméter eső zúdult a bányászterületére és a hegyekből leömlő víztömeg előntötte a külszíni fejtések legmélyebb részeit. /folyt. köv./

14.15 bh

- 25 -

MF 18E

bb 36./ tavasz óta nem ... folyt./ bh

ezeken a helyeken sokszor másfél méteres víz gyűlt össze, amelynek kiszivattyúzása több napig is eltartott. a nemvárt akadályok erősen visszavetették a vasérc kitermelését. a csapadékvíz betört a mélyművelésű munkahelyek altárójába is és hordalékkal beritotta el a földalatti vasút pályáját. a vágat iszaptalanítása és vizeitelenítése szintén sok munkát követelt. az üzem vezetői szerint a külszíni fejtések tavasz óta nem száradtak ki.

a tartós esőzés továbbra is nagy erőfeszítéseket követel a külszíni bányászoktól, akik a mély sárban az új munkahelyek kialakításánál naponta mintegy három-három és félezer köbméter földet távolítanak el és csaknem hétszáz tonna ércet termelnek. ez kevesebb az előírásnál, de figyelembe kell venni, hogy a dolgozók szinte ugyanannyi időt fordítanak az elakadt gépek kiszabadítására, a szállítókutak rendbehozatalára, mint a termelésre. emiatt több mint tíz ezer tonna barnavasérccel maradtak el esedékes tervüktől. a pártkongresszus tiszteletére - többek között - vállalták, hogy amennyiben az időjárás jobbra fordul, úgy elmaradásuk egy részét az év végéig póteljék. /mti/

..-

bb 37. az ndk részvétele a mezőgazdasági kiállításon

t kf/kf 1e bh bs

1970. augusztus 25.

nyitásra kész a mezőgazdasági kiállítás ndk pavilonja és az ndk mezőgépiparának csaknem 3 000 négyzetméteres bemutató területe - közölte keddi sajtótájékoztatóján a kiállítás főgazdótermében herst riedel, az ndk mezőgép-kiállításának igazgatója.

a nemzeti pavilonban bemutatják az ndk szocialista mezőgazdaságának kialakulását, fejlődését, eddigi eredményeit, a baráti országokkal kialakult kapcsolatait. a mezőgépipar 36 gépet és medellit állított ki, elsősorban a magyar szakemberek érdeklődésére számot tartó berendezéseket. szóba került a sajtótájékoztatón a magyar és az ndk mezőgépipar együttműködése, kereskedelmi kapcsolata. a baráti ország az utóbbi 10 év alatt több mint háromszorosára növelte magyarországra irányuló mezőgépexportját. nyolcvanféle ndk gyártmányú mezőgazdasági gépből körülbelül 50 000 üzemel jelenleg magyarországon. szó van a két ország mezőgépiparának együttműködéséről, egyebek között közös alkatrészgyártásról, vagyis, hogy az ndk-ban gyártott gépekhez magyar üzemek készítenek alkatrészeket.

az ndk mezőgépipara részt vesz a kiállítás szakmai bemutatóin is, kiállított gépeket üzem közben láthatják az érdeklődők a sinatelepi állami gazdaságban. /mti/

- 26 - *Laró*

14.25 bh

M 130

bb 38. jelentés tokaj-hegyaljáról: a nagyüzemi szőlőkben sikerült ellensúlyozni az időjárás kártételeit

vid ká bh bs

1970. augusztus 25.

az utóbbi évtizedben egyszer sem volt hasonlóan kedvezőtlen az időjárás a világhírű tokaj-hegyaljai szőlőkre, mint az idén. kései fakadás, nedves, szeles időjárás, hirtelen kánikulai meleg tette próbára a tőkét. még csak augusztust irunk, de már több mint nyolcszáz milliméternyi csapadék hullott a hegyaljai promontóriumokon, míg az átlag ötszázhatvan milliméter.

a kedvezőtlen időjárást elsősorban a nagyüzemi szőlőkben sikerült ellensúlyozni. az állami gazdaságokban a jelenlegi helyzet alapján mintegy harminc mázsás átlagtermést várnak. egyes helyeken, mint többek között tarcal környékén a negyven mázsát is meghaladja a várható termés. a nagyüzemi szőlőstáblákon átlagosan nyolcszor permeteztek az idén, s így elkerülték a peronoszpóra kártételét. most a csapadékos időjárás miatt a zöldröthadás elleni permetezésre készültek fel.

nem ilyen kedvező a helyzet az egyéni termelőknél; alig több mint tíz mázsára becsülik az átlagtermést. a peronoszpóra főként ezeken a területeken pusztított s a károsodás mértéke huszketven százalék között változik. csökkenti a termést, hogy megközelítőleg ezer holdat ért jégkár, amelynek mértéke harmincötven százalékos. /mti/

..-

bb 39. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban

vid kz/mné bh bs

1970. augusztus 25.

hetvenötödik évadnyitó társulati ülését tartotta kedden az 1895 október 5-én megnyitott pécsi nemzeti színház. a nevezetes jubileumot, mint nógrádi róbert igazgató bejelentette illyés gyula új drámájának bemutatójával ünneplik meg. ugyanakkor ünnepi társulati ülést rendeznek, amelyre meghívják mindazokat, akik az államosítás óta eltelt esztendőben elősegítették a mecsekaljai város színházi életének fejlődését. az igazgatóság művészeti díjat alapít a jubileum alkalmából, s ezt - a társulat tagjainak titkos szavazata alapján - ítéli oda a kollektív véleménye szerint arra a legméltóbb művésznek.

az új évadban 14 bemutató lesz pécsen. ezek sorát shakespeare szentivánéji álom című vígjátéka nyitja meg. több érdeklődővel, újdonságról is beszámolt az évadnyitó társulati ülésen a színház igazgatója. bejelentette például, hogy a nemzetközi hírnévnek örvendő pécsi balett egy hónapos indiai vendégszereplésre kapott meghívást. rámutatott, hogy az új körzetesítési rend előnyösen változtatja a pécsi színház működési területét, jó lehetőséget ad többek között az opera és a balett előadásainak bővítésére. /folyt. köv./

14.35 bh

- 27 -

M 152

bb 39. /évadnyitó ... folyt./ bh

a pécsi nemzeti színház feladata lett volna megye székhelyének ellátása, amelyhez a korszerű és nagyon szép szekszárdi babits Mihály művelődési központ kedvező feltételeket biztosít. huszonegy szekszárdi előadásra kötöttek máris szerződést. az opera dunántul 6 városában szerepel, s a balett is az ország sok nagy színházában lép majd fel. a gyermekszínház ugyancsak ellátogat több dunántúli városba.

nógrádi róbert igazgató végül bemutatta a társulat 18 új tagját./mti/

-. -

bb 40. 27 növényvédő- és gyomirtószert mutat be a mezőgazdasági kiállításon a budapesti vegyiművek

t sb/pv ie bh bs 1970. augusztus 25.

az ország legrégebbi és egyik legnagyobb műtrágya- és növényvédőszer-gyára, a budapesti vegyiművek kedden sajtótájékoztatót rendezett a gellért szállóban, ahol poros tamás igazgató számolt be a vállalat munkájáról, terveiről. többek között elmondotta, hogy a hazai foszforműtrágya 25 százalékát és a növényvédőszer 60 százalékát a vállalat gyártja. az igények rendkívül változóak, mert a növények és a rovarok bizonyos időszak után immunissá válnak és így mindig újabb termékeket kell készíteni, hogy hatásosan irthassák a gyomot és a kártevőket. az utóbbi öt évben tizenhat új növényvédőszerrel hoztak forgalomba. a vállalat laboratóriumaiban jelenleg is több mint negyvenféle növényvédőszerrel folytatnak kísérleteket, s így a következő tervidőszakban évente 2-4 új termék gyártását kezdik meg.

a vállalat felkészült a 67. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításra és vásárra is. huszonegy terméket mutatja be ezen a nagyszabású kiállításon. különösen nagy érdeklődésre tarthat számot a kukoricatáblák, a gyümölcsösök és a szőlőskertek nagyhatású gyomirtószere, a buvinol. az idén 110, jövőre már 400 tonna buvinol-t szállítanak a mezőgazdaságoknak. újszerű műtrágyázási módszerre nyílik lehetőség a vállalat wuxál permettrágyájával, amely iránt a - kedvező eredmények hatására - ugrásszerűen emelkedtek az igények. az idén először ötvenezer litert kért a mezőgazdaság ebből a szorból, de máris kétszázezer litert értékesítettek, jövőre pedig hatszáz ezer litert rendeltek a gazdaságok,

a kiállítás vegyipari csarnokában és a vállalat saját pavilonjában is részletesen tájékoztatják üzleti partnereiket, a tudományos intézetek munkatársait és valamennyi érdeklődőt az új, nagyhatású növényvédő- és gyomirtószerekről, s az újabb tervekről is. a következő öt évben ugyanis mintegy 80-100 millió forintot költenek a növényvédőszergyártás bővítésére. hidason pedig csaknem 80 millió forintot beruházással új telephelyet építenek, elsősorban a porózókészítéssel. /mti/

-. -
- 28 -

bb 41. összeült a „gólyaparlament”,

vid -kz/ mné bh bs

1970. augusztus 25.

a megszokotthoz képest némi késéssel ezekben a napokban ülésezik a „gólyaparlament”, a biharugrai vadvizországi környékén. a nagy madarak délre költözését megelőző gyülekező e késésében az időjárás a ludas. a gólyák már a tavasszal később érkeztek, mint egyébként, s később keltek ki a fiókaik is. a költözést megelőző „gólyaparlament”, zavartalanul zajlik. a hosszú utra készülődő gólyák még bőségesen találhatnak ételmet./mti/

-. -

bb 42. kiemelt feladat a nagyközségek fejlesztése - ülést tartott a békés megyei tanács vb

vid kz/mné bh bs

1970. augusztus 25.

kiemelt feladatként kell kezelni a nagyközségek fejlesztését - állapította meg kedden békéscsabán megtartott ülésén a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága. a vidék természeti és földrajzi adottságait figyelembe véve mindenütt törekedni kell a városiasodásra, s ennek elősegítése érdekében elengedhetetlen, hogy a falvakban is új lakótelepek, többszintes társasházak, vagy emeletes lakótömbök épüljenek. az utóbbi években - mint a továbbiakban rámutattak - békés megye 54 városában, községében készült távlati-fejlesztési terv. a végrehajtó bizottság utasítást adott a tervek széleskörű összehangolására azzal a céllal, hogy a fejlesztési tervek jól kapcsolódjanak a vonatkozó országos programhoz./mti/

-. -

bb 43. külön kell választani a lucernamag termesztést a takarmány termesztéstől

vid kz/mné bh bs

1970. augusztus 25.

nagyszabású lucernamag termesztési és fajtabemutató volt kedden mosonmagyaróvárott. a bemutató előadói állást foglaltak emellett, hogy külön kell választani a lucernamag termesztést a takarmány termesztéstől, mert az előbbi egészen más agrotechnikát igényel. a magtermesztésre egyöntetűen a kapáslucernát javasolták. ennek telepítési költsége lényegesen alacsonyabb, mint a sűrű soros lucernáé, betakarítási költsége pedig lényegében azonos. a kapáslucerna megfelelő agrotechnika alkalmazásával biztonságosan megtermi holdanként - a 2 - 2.5 mázsa magot./mti/

-. -

19.55 bh

- 29 -

19.55 bh

bb 44. sajtótájékoztató a vietnami demokratikus köztársaság nagykövetségén

t/fe/tr-ju zs bs

1970. augusztus 25.

a vietnami nép szeptember 2-án ünnepli a forradalom győzelmének és a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 25. évfordulóját. a közelgő ünnep alkalmából Hoang Luong, a vdk budapesti nagykövete kedden sajtóértekezletet tartott, amelyen ismertette hazája negyedszázados fejlődését, népének harcát. egyebek között hangsúlyozta, hogy a forradalom - évszázados hősi harcok után - meghozta a győzelmet a vietnami népnek: megdöntötte az imperialisták és a feudális elnyomók uralmát, létrehozta a vietnami demokratikus köztársaságot, dél-kelet-ázsiai első munkás-paraszt államát s ezzel új korszakot nyitott az ország történelmében.

a nagykövet ezután részletesen ismertette az eredményeket, amelyeket az ország iparsításában, a mezőgazdaság fejlesztésében, az iskolai hálózat kiépítésében és a lakosság egészségügyi ellátottságában elért. emlékeztetett arra, hogy az egyesült államok kormányja 1961 óta folytatja a hadüzenet nélküli szörnyű háborút dél-vietnam ellen, ahová több mint félmillió katonát küldött. az usa lábbal tiporja a vietnami nép alapvető nemzeti jogait, nap, mint nap megsérti a nemzetközi jog legegyszerűbb normáit. az amerikai imperialisták és kiszolgálók barbár megtorló háborús politikájával szembeni hősi harcban született meg 1960 december 20-án a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front, amelynek zászlaja alatt a dél-vietnami nép sikeresen harcol az amerikai agresszorok és hazai csatlósai ellen.

- a nixon-kormány még mindig a katonai győzelemben reménykedik - mondotta a nagykövet - ám ez csupán illúzió, hiszen az egyesült államok sorozatosan szenved katonai és politikai kudarcot dél-vietnamban, laosban és kambodzsában. vietnam 16 évének története bebizonyította a washingtonban egymást követő kormányok, neokolonialista agressziós politikájának kudarcát. a nixon-kormány számára az egyetlen tisztességes út az lenne, ha beszüntetné a vietnam elleni agressziós háborút, teljesen és minden feltétel nélkül kivonná csapatait és a csatlós országok katonáit vietnamból, s elfogadná a koalíciós kormány létrehozását.

a magyar népköztársaság és a vietnami demokratikus köztársaság kapcsolatairól szólva a nagykövet kiemelte, hogy a két ország közötti együttműködés évről-évre erősödik és fejlődik, s köszönetét mondott a magyar pártnak és kormánynak, az egész magyar népnek azért a sokoldalú támogatásért, amelyet hazája népének nyújtott és nyújt. /mti/

--

15.25/ju

-30-

MT 15²⁵

bb 45. szerdán: tanévnyitás az iskolatelevízióban

1 zsu/zus/ny zs bs

1970. augusztus 25.

szerdán tartja évnyitóját az iskolatelevízió. az 1970-71-es tanév programjáról, az újdonságokról kelemen endre az iskolatelevízió vezetője elmondta az mti munkatársának:

- a most induló tanévben - a szokásos keddi, csütörtöki, pénteki és vasárnapi műsorok mellett - újabb adásnapon, szerdán is jelentkezünk. a tervek szerint csaknem 150 új programot mutatunk be / természetesen meglévő, régebbi felvételeinket is sugározzuk / s az új pedagógia módszerek közül a programozott oktatás eredményeit is felhasználjuk.

- tovább bővítjük a tantárgyak körét. a többi között indítunk német nyelvelveket kezdők számára, s így most már a négy világnyelv mindegyikét tanulhatják a felnőttek és az iskolások műsorainkból. a középiskolák 1. és 2. osztálya után októbertől a 3. osztályosok részére is sugárzunk filmesztétikai előadásokat. kísérletképpen a „világnézet alapjai”, tantárgyhoz is készítünk műsort.

- az általános iskolásoknak szánt adások a 8. osztályosok részére készített földrajz és élővilágórákkal válnak teljesebbé. a földrajz órák érdekessége, hogy bemutatunk több külföldi filmet is, amelyek a csillagászat, az űrkutatás legújabb felfedezéseiről szólnak. az idén először műsorra tűzzük a serdülőkorúak szexuális felvilágosításával foglalkozó előadásokat, a legkisebbek pedig a többi között újabb szórakoztató mese- és bábjátékokat is láthatnak majd.

- a tanyai kollégiumokban tanuló gyermekek részére „tehetségkutató”, tantárgyi vetélkedőt rendezünk, amelynek nyertesei felvételi vizsga nélkül, kollégiumi elhelyezéssel kerülhetnek majd be a középiskolákba. folytatjuk az „irány az egyetem”, című adás-sorozatunkat is, amellyel a fizikai dolgozók középiskolás gyermekeinek továbbtanulását kívánjuk segíteni.

- a „szülők, nevelők egymás között”, című felnőtt-műsorunkban ősszel újabb három sorozatot indítunk, amelyek a többi között az ifjúság és gyermekvédelem problémáival, a fiatalok társadalomba való beilleszkedésének gondjaival, a gyermekek esztétikai nevelésének kérdéseivel foglalkoznak.

/folyt köv/
15.40/ny

-31-

MT 16⁰⁰

bb 45. / szerdán....folyt/ny

- most kezdődő - sorrendben a hatodik - tanévünkben egyébként előreláthatólag minden eddiginél több tanintézetben nézik majd műsorainkat: a ,, televíziót minden iskolának,, akció során ugyanis csaknem 3 és fél ezer televíziót kaptak a tanulók. így az ország iskoláinak mintegy 96 százalékában rendszeresen nézhetik, hallgathatják az iskolatelevízió műsorait. ezért gondot fordítunk arra is, hogy a pedagógusok megismerkedhessenek az audio-vizuális oktatás módszereivel, és jól tudják hasznosítani a televízió tanórát. külön adást sugárzunk a tanárknak módszertani kérdésekről, s a tantárgyakhoz külön-külön tanári segédkönyveket is adtunk ki. /mti/

--

bb 46. rendőrségi hírek

i zsu/ny zs

bs

1970. augusztus 25.

szederkény község külterületén forró józsef 44 éves tanító személyautójával nekilütközött egy teherautónak, amelyet pálcás péter 30 éves gépkocsivezető vezetett. a baleset következtében a személyautó utasa, orzsi zoltán 36 éves tanár a helyszínen meghalt, míg forró józsefet súlyos sérüléssel vitték kórházba. a rendőrség a baleset ügyében vizsgálatot indított.

x x x

velence és baracska között figyelmetlenül vezette személyautóját czuczor jános 27 éves segédmunkás és elütötte bölz dániel 41 éves tsz-tagot, aki az uttest szélén állt. bölz dániel a helyszínen meghalt. a rendőrség czuczort őrizetbe vette.

x x x

szabálytalanul kanyarodott egy 9-es autóbuszsal a 8. kerületben a baross utca és a horváth mihály tér kereszteződésében b.kiss istván 39 éves gépkocsivezető és elütötte a kerékpárján haladó szilas gábor 15 éves tanulót, aki súlyosan megsérült. a gépkocsivezető segítség nyújtás nélkül továbbhajtott, azonban elfogták és őrizetbe vették.

x x x

a 10. kerületben a kőér utcai vasuti átjárónál a sorompót megkerülve akart átmenni a síneken özv. bakos józsefné 79 éves nyugdíjas, s egy budapest felé haladó mozdony halálra gázolta./mti/

15.50/ny

--
32

N° 16⁰⁵

bb 47. beérett az akali muskotály

vid/kz/ny bs

1970. augusztus 25.

beérett a híres akali muskotályszőlő balatonakaliban. az illatos szőlő bora a magyar tenger partjának sztárja: híre vetekszik a történelmi borvidék patinás fajtáival. a badacsonyi állami gazdaság telepítette először a köves partvidéken. az ország más vidékein a muskotályt különböző borfajták illatosítására használják. balatonakaliban viszont tiszta muskotályborokat préselnek. a lebogyózott szőlőt két-három napig héjában érlelik, így a lé átveszi a héjban raktározott íz, zamat és illat-anyagokat. a népszerű fejta az idén jó termést hozott, s a szakemberek véleménye szerint kiváló minőségű bort palackoz majd az állami gazdaság. /mti/

--

bb 48. tíz millió füzet a füzfői papírgyárból

vid/kz/ny bs

1970. augusztus 25.

az iskolaév kezdetére 10 millió füzetet adott át a kereskedelemnek a füzfői papírgyár. az idén, a papír és írószerszámmal kötött megállapodás szerint több újdonsággal is meglepték a diákokat. a hagyományos kék borítólapos félfementes írkák mellett színes fedőlappal fementes papírból is gyártottak füzeteket. a pasztel színű fedőlappokat hangulatos grafikák díszítik. a jobb minőségű termékeket természetesen magasabb áron, kb 30 százalékkal drágábban árúsítják. a papírgyár igazgatójának tájékoztatása szerint azonban továbbra is gyártják az olcsóbb tanszereket és gondot fordítanak arra, hogy egész évben megfelelő mennyiségben kerüljenek az üzletbe. /mti/

--

bb 49. megkezdődött az állatok bírálata a mezőgazdasági kiállításán

kf/lk/ny ie bs

1970. augusztus 25.

kedden öt csoportban megkezdődött az állatok bírálata a mezőgazdasági kiállításán. a korábban gondosan kiválasztott tenyészállatokat egyenként vezették a szigorú - szakemberekből és kutatókból álló - zsűri elé, amely a törzskönyvi szabály alapján hozza meg döntését. a szakmai követelményeken, a hasznosságon, a termelési értéken, a hozamokon, a teljesítményeken kívül a küllemet is bírálják.

/folyt köv/
15.05/ny

-33-

N° 16⁰⁵

bb 49. / megkezdődöttfolyt/ny

az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek több mint ezer tenyészállata - 217 szarvasmarha, 64 tenyész-és 77 fogatoló, 229 juh és 450 tenyészbaromfi - , vetélkedik, 11 teljesítmény- és nagydíjért, valamint 377 1-3. helyezéért. a zseli szerdán délután fejezi be munkáját, s azonnal nyilvánosságra hozza az eredményt, hogy a kiállítás megnyitására az állatok mellett már a díjazásokat is feltehetősek. /mti/

..-

bb 50. nyolcvanegy kollégium a tit józsef attila szabadegyetem idei programján - beiratkozás szeptember elsejétől

i fe/gg/ny zs

bs

1970. augusztus 25.

az októberben induló 1970-71-es tanévben 81 kollégium között válogathatnak a tit józsef attila szabadegyetem hallgatói - jelentette be dr. kontra györgy, a szabadegyetem tanácsának elnöke kedden, a muosz-ban megtartott sajtóértekezleten.

Beszámolt arról, hogy a szabadegyetem hallgatóinak száma évről-évre nő, s a legutóbbi tanévben már meghaladta a tízezeret. különösen megnőtt az érdeklődés a filozófiai, a pedagógiai, a pszichológiai, továbbá a jogi, a matematikai, a fizikai, a csillagászati témák iránt, s ugrásszerűen emelkedett a hallgatók száma a művészeti témákkal foglalkozó előadásokon. a szabadegyetem tanácsa - az idei program elkészítését megelőzően - tudományos igényű felmérést végzett. ebből kiderül, hogy a hallgatók 56.7 százaléka nő, s hogy az előadások látogatóinak 26 százaléka husz éven aluli; 22.1 százaléka középiskolai tanuló, illetve egyetemi és főiskolai diák. a szabadegyetemen a munkások aránya mintegy 10 százalék.

az idei program a tavalyinál is színvonalasabb alapismereteket nyújtó előadássorozatokot tartalmaz. ilyenek például a modern materializmus fő kérdéseivel, a munkalélektannal, a vállalati gazdálkodás egyes kérdéseivel, a munka törvénykönyv legfontosabb rendelkezéseivel, a képzőművészeti alapismeretekkel, a zeneművészettel és a csillagászzal foglalkozó sorozatok.

/folyt köv/
16.10/ny

-34-

Ny 16²⁵

bb 50. / nyolcvanegy.....folyt/ny

az új tudományos eredményeket ismertető társadalom- és természettudományi kérdések iránt is nő az érdeklődés, ezért ilyen jellegű témák az új tanévben a korábbinál nagyobb számban szerepelnek. az ember és a modern technika című sorozat például azzal foglalkozik majd, milyen hatást gyakorol a technika fejlődése a társadalom és az egyén létére, hogyan befolyásolja az ember gondolkodását, személyiségét, életformáját. a legkiválóbb magyar biológusok mutatják be a botanika, a zeológia és az orvosi biológia tárgyköréből a legújabb felfedezéseket. a világirodalmi tagozaton a hallgatók végigkísérhetik az irodalom történetét, s a modern irodalmi és művészeti kérdésekkel foglalkozó előadásokon e témák legavatottabb ismerői találkozhatnak a hallgatókkal. a hangmuzeum című sorozatban a hallgatók izelítőt kapnak a petőfi irodalmi muzeum gazdag hanglemeztárából.

az idén nagyobb számban hirdetik meg a speciális kollégiumokat, amelyeket egy-egy neves előadó vezet - az általa összeállított tematika alapján. ilyen lesz például bencze gyula képzőművészeti, biró yvette filmesztétikai, deme lászló helyesírási, földes imre zeneművészeti, dr. szabó árpád művelődéstörténeti sorozata.

a szabadegyetem tanulmányi időszaka októbertől júniusig tart. a beiratkozás szeptember 1-e és 19-e között lesz a tit budapesti szervezeténél. /mti/

..-

bb 51. növekedett a közúti balesetek száma pest megyében

vid/gö/ny kz

bs

1970. augusztus 25.

a közlekedési fegyelem megjavítása az egyik legfontosabb feladat - állapították meg a pest megyei közúti balesetelhárítási tanács kedden tartott ülésén. a megyében ugyanis, mint bernáth andornak, a tanács titkárának beszámolójából kitűnt, rohamosan növekszik a közúti balesetek száma. az idén, csak az év első felében 1180 karambol történt, s közülük 54 végződött halállal. ez a szám 12.3 százalékkal magasabb, mint a múlt év hasonló időszakáé. elszomorító az m. 7-es autópálya statisztikája: tavaly első félévben öt halálos kimenetelű szerencsétlenség történt, az idén 28 ember vesztette életét. a legtöbb baleset gyorsajtásból, ittasságból, a követési távolság be nem tartásából keletkezett. ugyancsak növekedett - ötől tizenegyre - a cserbenhagyások száma. 1967-ben 6.9 millió forint kár keletkezett a balesetekből, az idén ennél lényegesen több.

/folyt köv/
16.25/ny

-35-

Ny 16²⁵

bb. 51. / növekedett folyt / ny

a tanács elsősorban a propaganda és az ismeretterjesztés eszközeivel harcol a balesetek csökkentéséért. a tavaly tartott 641 előadáson, 243 filmvetítésen csaknem 80 ezer ember vett részt s igen sok röplapot osztottak szét a gyalogon járművetők között. megkedzték a megye ovodáiban, iskoláiban a kressz oktatását, csaknem 20.000 lovaskocsi hajtót vizsgáztattak le, s 12 közlekedési vetélkedőt rendeztek. munkájukat 31 uttörő közlekedési őrs és az országban elsőként szervezett kressz-őrség is segíti, ezek tagjai társadalmi munkában a csúcsgalimi időkben, a forgalmasabb utvonalakon teljesítenek szolgálatot. az ülés résztvevői megállapították, hogy a jelenleg társadalmi szervezetként működő közúti balesetelhárítási tanács, jelentős erőfeszítése ellenére, nem tud hatékonyan küzdeni a rohamosan növekedő balesetek ellen. ezért javasolták, hogy a közúti balesetelhárítás munkáját állami feladattá tegyék, vagy legalábbis országos szerv irányítsa tevékenységét. a közlekedési fegyelem javítása érdekében hasznos lenne ha korszerűsítsék a járművezetők képzését, a jogosítvánnyal rendelkezőket továbbképzésre köteleznék, a hatósági ellenőrzést pedig a vállalatok szigorú ellenőrzési tevékenységgel segítenék. /mti/

..-

bb 53. rendőrségi hírek

i zsu/gk/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

budapestben, a 15. kerületben a bocskai utcai székely étterem előtt ecsedi gyula 19 éves segédmunkás ittasan összeverekedett ferenczi istván 23 éves segédmunkással. ecsedi zsebkésével megszurta ferenczit, majd elfutott. virágh sándor 24 éves segédmunkás üldözőbe vette a szurkálót, amikor azonban utolérte, ecsedi őt is megsebesítette. ferenczi istvánt életveszélyes, virágh sándort könnyebb sérüléssel vitték kórházba. a garázda az intézkedő rendőrrre is rátámadt, aki azonban megfékezte és elfogta. a rendőrség ecsedi gyula ellen büntető eljárást indított. x x x

a nyugati pályaudvaron egy mozdony tetején dolgozott miusz péter 32 éves fűtő, nagylétei lakos. a 25 000 voltos vezetékhez közel került és életveszélyes áramütés érte. a rendőrség vizsgálatot indított a felelősség megállapítására.

x x x
/folyt köv/

-36-

16.35/ny

NA 1645

bb 53. / rendőrségifolyt/ny

budapestben a 11. kerületben a budafoki úton dobosy ottó 18 éves foglalkozás nélküli betört volt munkahelyére, a kgm exportraktárába s magnetofont, villanyborotvát, elemlámpát, zsebkést és 200 forintot ellopott. a rendőrség igazoltatta és megtalálta nála a zsákmányt. a 11. kerületi rendőrkapitányság a büntetett előéletű betörőt előzetes letartóztatásba helyezte és eljárást indított ellene. x x x

nem adott elsőbbséget a 13. kerületben a szent istván körút 4. számú ház előtt buzás gábor 45 éves monori lakos és személyautójával elütötte baron mártonné 72 éves budapesti lakost, akit súlyos sérüléssel vittek kórházba. a rendőrség eljárást indított a gázoló ellen. /mti/

..-

bb 59. mezőgazdasági munkavédelmi tapasztalatcsere magyar-nándorban

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

a mezőgazdasági dolgozók legtöbb halálos balesetét, különösen a hegyvidéki gazdaságokban, az erőgépek felborulása okozza. éppen ezért a mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztérium egy rendelete kimondta, hogy a traktorokra, vontatókra olyan vezetőfülkét kell szerelni, amely a traktorvezetőt megvédi a súlyos veszélytől. a mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezetének nógrád megyei bizottsága a rendelet megvalósítása érdekében tapasztalatcserét kezdeményezett a szlovákiai rimaszombati traktor- és gépjavító állomással, ahol a problémát - a traktorra szerelhető védőberendezés gyártását - már évekket ezelőtt megoldották. a tapasztalatcsere kedden, a magyarnándori állami gazdaságban került sor. lalik jános, a besztercei kerület munkavédelmi felügyelője elmondotta, hogy a rimaszombati berendezés fokozatos elterjedésének köszönhetően csehszlovákiában néhány év alatt a traktorborulás előidézte halálos balesetek száma a korábbinak egytizedére csökkent. a tapasztalatcserén csehszlovák szakemberek a gyakorlatban is bemutatták a hidegen hajlított acélcsőből készült felszerelést. bjelentették a budapesti műszaki egyetem tanulmányozza a védőráma alkalmazásának lehetőségeit a magyar dutra traktorokhoz. /mti/

16.45/ny

-37-

NA 1770

km

bb 52. magyar fotóművész külföldi sikere

i fe/tr-ju zs bs

1970. augusztus 25.

markovics ferenc fotóművész „ködös reggel”, mű-
képével a kalkuttai fotókiállításon első díjat, egy portré-
jával pedig a marina di pietrasanta-i kiállításon michelangelo
díjat nyert. /mti/

--

bb 54. visszakarta régi köntösét a békési „nagyház”,

vid-ju kz hgy

1970. augusztus 25.

újra eredeti formájában pompázik a békési múzeum otthona,
a múlt század elején épült, barokk stílusú „nagyház”, az épi-
tőmesterek a legrégebbi fénykép alapján állították helyre. megnyi-
tották a kétszintes, zárt padlástér apró ablakszemeit, rekonstru-
álták a földszinti terem sor boltíves, rácos ablakait, s az épü-
let teljes hosszában huzodó pincehelyiséget. az emeletes pad-
lástér alsó szintjét, valamint a pince egy részét raktárnak
rendezik be, a padlástér felső szintjén pedig kiállítást rendez-
nek be a budapesti mezőgazdasági múzeum gondozásában. a jelen-
leg még raktárnak használt földszinti termekben békés és kör-
nyékének értékes régészeti leletanyagát, népi- és iparművészeti
remekét állítják ki. /mti/

--

bb 55. „perzsabundák”, szárról - karakültenyészet a termelő-
szövetkezetben

vid/kz-ju hgy

1970. augusztus 25.

jövőre már nemcsak a modellházakban, s a szücsöknél vásá-
rolhatnak perzsabundát a lányok, asszonyok, hanem a fejér
megyei szári „béke”, termelőszövetkezetben is. e rendkívül
rossz minőségű földeken gazdálkodó termelőszövetkezet **csak** kü-
lönböző kiegészítő üzemágak szervezésével tudja biztosítani a tag-
ság jövedelmét.

/ folyt. köv/
16.52/ju

-38-

M 1715

bb 55. / „perzsabundák”, ... 1. folyt./-ju

ilyen okból rendezkedett be karakültenyésztésére is. a
göndör, „perzsaszőrű”, bányaok bundáját saját szücsüzemük-
ben készítik majd ki, s varrják meg. jelenleg ötven darabból áll
a termelőszövetkezet törzsállománya. a „létszám”, növelésére a
szovjetunióból rendeltek tenyészkezt, s így várható, hogy jö-
vőre már 300-400 darabos törzsállománnyal rendelkeznek. a ka-
rakül rendkívül szapora, egy-egy anya évente kétszer ellik, s at-
lési átlaga öt kisbárány. így a tsz vezetősége szerint a kara-
kültenyésztés és annak melléküzeme, a bőr feldolgozó és bundaké-
szítő műhely, biztosan kifizetődő lesz.

az első bundákat jövőre értékesítik. /mti/

--

bb 56. az egyesült arab köztársaság

tr-ju 1e hgy

1970. augusztus 25.

sajtó, nyomda- ipari és kiadói dolgozói szakszervezetének
kéttagú küldöttsége egyhetes hivatalos látogatásra kedden ha-
zánkba érkezett. /mti/

--

bb 58. magyar táborig kórház a földrengés sújtotta perunak

i st/gk-u 1e hgy

1970. augusztus 25.

utnak indították peruba azt a 200 személyes táborig kór-
házat, amelyet a szakszervezetek országos tanács és a magyar
szolidaritási bizottság adományozott a földrengés sújtotta dél-
amerikai ország megsegítésére. a táborig kórházhoz 20, egyenként tiz-
ágyas sátor, ezenkívül négy korszerűen felszerelt műtő- és
kezelősátor tartozik. a kórház sebészeti részében 50, belgyó-
gyászatán 100, fertőző beteg elkülönítőjében 50 beteget
helyezhetnek el. a táborig kórházat igen rövid idő alatt bár-
hol fel lehet állítani. /mti/

--

16.35/ju

M 1715

- 39 -

kn
bb 52. magyar fotóművész külföldi sikere

i fe/tr-ju zs bs 1970. augusztus 25.

markovics ferenc fotóművész „kődös reggel”, „simi képevel a kalkuttai fotókiállításon első díjat, egy portréjával pedig a marina di pietrasanta-i kiállításon michelangelo díjat nyert. /mti/

..-

bb 54. visszakarta régi köntösét a békési „nagyház”,
vid-ju kz hgy 1970. augusztus 25.

ujra eredeti formájában pompázik a békési muzeum otthona, a múlt század elején épült, barokk stílusú „nagyház”, az építők mesterek a legrégebbi fénykép alapján állították helyre. megnyitották a kétszintes, zárt padlástér apró ablakszemeit, rekonstruálták a földszinti teremsor boltíves, rácos ablakait, s az épület teljes hosszában huzodó pincehelyiséget. az emeletes padlástér alsó szintjét, valamint a pince egy részét raktárnak rendezik be, a padlástér felső szintjén pedig kiállítást rendeznek be a budapesti mezőgazdasági muzeum gondozásában. a jelenleg még raktárnak használt földszinti termekben békés és környékének értékes régészeti leletanyagát, népi- és iparművészeti remekait állítják ki. /mti/

..-

bb 55. „perzsabundák”, szárról - karakültenyészet a termelőszövetkezetben
vid/kz-ju hgy 1970. augusztus 25.

jövőre már nemcsak a modellházakban, s a szücsöknél vásárolhatnak perzsabundát a lányok, asszonyok, hanem a fejér megyei szári „béke”, termelőszövetkezetben is. e rendkívül rossz minőségű földeken gazdálkodó termelőszövetkezet **csak** különböző kisegítő üzemágak szervezésével tudja biztosítani a tagság jövedelmét.

/ folyt. köv/
16.35/ju

-38-

NA 1715

bb 55. / „perzsabundák”, ... 1. folyt./-ju

ilyen okból rendezkedett be karakültenyésztésére is. a göndör, „perzsaszőrű”, bányások bundáját saját szücsüzemükben készítik majd ki, s varrják meg. jelenleg ötven darabból áll a termelőszövetkezet törzsállománya. a „létszám”, növelésére a szovjetunióból rendeltek tenyészkezt, s így várható, hogy jövőre már 300-400 darabos törzsállománnyal rendelkeznek. a karakültenyésztés szaporá, egy-egy anya évente kétszer ellik, s születési átlaga öt kisbárány. így a tsz vezetősége szerint a karakültenyésztés és annak melléküzeme, a bőr feldolgozó és bundakészítő műhely, biztosan kifizetődő lesz.

az első bundákat jövőre értékesítik. /mti/

..-

bb 56. az egyesült arab köztársaság
tr-ju 1e hgy 1970. augusztus 25.

sajtó, nyomda- ipari és kiadói dolgozói szakszervezetének kéttagú küldöttsége egyhetes hivatalos látogatásra kedden hazánkba érkezett. /mti/

..-

bb 58. magyar táborig kórház a földrengés sújtotta peruban
i sl/gk-u 1e hgy 1970. augusztus 25.

utnak indították peruba azt a 200 személyes táborig kórházat, amelyet a szakszervezetek országos tanács és a magyar szolidaritási bizottság adományozott a földrengés sújtotta dél-amerikai ország megsegítésére. a táborig kórházhoz 20, egyenként tíz-ágyas sátor, ezenkívül négy korszerűen felszerelt műtő- és kezelősátor tartozik. a kórház sebészeti részében 50, belgyógyászatán 100, fertőző beteg elköltöztetésére 50 beteget helyezhetnek el. a táborig kórházat igen rövid idő alatt bárhol fel lehet állítani. /mti/

..-

16.35/ju

NA 1715

- 39 -

bb 57. fürdőkádból és gáztűzhelyből van már elegendő, a zománcedény még hiánycikk - a lampart tervei a kgm miniszteri értekezlete előtt

t sl/gk/ny ie hgy

1970. augusztus 25.

- fürdőkádból és gázkészülékből már ki tudjuk elégíteni az igényeket - jelentették a kgm keddi miniszteri értekezletének a lampart zománcipari művek vezetői. a vállalat az idén összesen 115 000 fürdőkádat gyárt hazai célra, ebből 70 ezret az új lakásokban szerelnek fel, 45 ezret pedig a boltokban vásárolhat a lakosság. számolnak azzal, hogy mind több régi, komfort nélküli lakásban létesítenek fürdőszobát, ennek megfelelően tovább növelik a fürdőkádak gyártását.

gáztűzhelyből 1971 és 1975 között évente 80-85 ezret adnak át a kereskedelemnek, ennek nagy része propán-bután gáz tüzelésre alkalmas. e jelentős mennyiségű készülék gyártásával bizonyos kockázatot is vállalnak, mivel import gáztűzhelyek is forgalomba kerülnek. hazai piacukat azonban a kockázatvállalás árán is igyekeznek megtartani. az új gáztűzhelyeket, ezenkívül a gázkályhákat is hőfokszabályozóval szerelik fel, gázkályhák választékát bővítik. a jelenlegi 3000 kilokalóriásnál is több az idén megkezdik a 4500 kilokalóriás kályhák gyártását, egy nszk-beli céggel pedig licenc vásárlásról tárgyalnak, amely, ha sikerre vezet, új típusu három-, négy-, hat- és nyolcezer kilokalóriás gázkályhák gyártását is megkezdhetik.

zománcedényből évek óta nem kielégítő a hazai ellátás. mivel e cikk exportja egyébként sem gazdaságos, a kiviteleit a minimálisra csökkentik, ezzel lényegesen megjavítva a hazai ellátást. mintaboltokat is létesítenek, s közvetlen kapcsolatot építenek ki a vásárlókkal. mintabolt létrehozásáról már megállapodtak a fővárosi vas- és edénybolt vállalattal, s még az idén hasonló megállapodást kötnek a szegedi, a miskolci, a debreceni, a pécsi és a győri kiskereskedelmi vállalatokkal is.

a gyár beszámolt exportterveiről is, amelyeknek fő koncepciója a gazdaságtalan áruk kivitelének csökkentése s a gazdaságosabbak nagyarányú növelése.

a miniszteri értekezlet a vállalat beszámolóját elfogadta, s felhívta a gyár vezetőinek figyelmét a hazai igények mind teljesebb kielégítésére. a miniszteri értekezlet támogatja a vállalat licencvásárlási törekvéseit, nemzetközi termelési együttműködésének kiépítését, s helyesli azt is, hogy itthon mintaboltok létesítésével teremtsen közvetlen kapcsolatot vásárlóival./mt1/

17.05/ny

-40-

NA 1720

bb 61. két regionális vízművet építenek komárom megyében - a megyei tanács vb ülése

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

komárom megye vízellátása jobb az országos átlagnál. az erőteljes urbanizáció, a megye iparának, mezőgazdaságának rohamos fejlődése miatt mégsem tudják az igényeket kielégíteni. ehhez regionális vízművekre van szükség. építésüket indokolja a felszíni vizek minőségének romlása, az észak-dunántúli karstviznivó csökkenése is. a tervekben három regionális vízmű építése szerepel. az egyik tatabánya, oroslány és környéke, valamint tata, a másik komárom és 3 szomszédos település, a harmadik esztergom és dorog vízellátását biztosítja majd távlatokban is. az első két vízmű építését már megkezdték.

hogyan állnak a munkák, mik a tennivalók - erről számolt be a megyei tanács keddi végrehajtó bizottsági ülésén a tervek megvalósításában fontos szerepet játszó megyei vízmű vállalat. a 160 millió forintos költséggel épülő tatabányai vízmű nagyon előnyös beruházásnak ígérkezik. a szénbányászat aktív vízvédelmi tevékenysége során kiemelt jó minőségű vizet hasznosítják. a befektetés várható fajlagos költsége is nagyon kedvező. a napi több mint 60.000 köbméter vizet biztosító vízmű első szakaszát, a tatabánya ellátását szolgáló főművet 1972-ben kell átadni. az utolsó állomáson, tatán 1979-ben fejezik be a munkát. a komáromi vízmű első szakaszát, amely a város és koppánymonostor ellátását biztosítja, ugyancsak 1972-re építik ki.

a vb ülésen megállapították, hogy a következő két évre tervezett munkákhoz a hitelfedezet, a tervek is rendelkezésre állnak, az építkezést azonban meg kell gyorsítani. éppen ezért nem megengedhető, hogy például a tatabányai beruházás zömét végző duvílep a jobban fizetett rész feladatokat előnybe helyezi, a kevesebb jövedelemmel járókat pedig elodázza. sokat kell még tenni mindkét helyen a munkaerő biztosítására, a munkák összehangolására. ezért a végrehajtó bizottság határozatot hozott arra, hogy tisztázzák a nehézségek okait, és egyeztető megbeszélést tartsanak az érdekelt és a kivitelezést végző vállalatokkal. /mt1/

-41-

17.35/ny

bb 60. korlátlan külföldi piaca van a vöröshagymának - országos hagymatermesztési tanácskozás rákóczi falván

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

a világmárkát jelentő magyar vöröshagyma termesztésének gazdaságos és korszerű módszereiről tartott kedden országos tapasztalatcserét rákóczi falván, a rákóczi tsz-ben az agrár-tudományi egyesület, a kertészeti kutató intézet, a kertészeti egyetem, valamint a szövét.

mint megállapították a magyar vöröshagyma, elsősorban a makóitáj terméke, szinte korlátlanul értékesíthető a külföldi piacokon. a jelenlegi termelési módszerek azonban korszerűtlenek. meg kell oldani a magról való termesztést. a mag géppel vehető, s az így vetett hagyma már az első évben jó termést ad, ami géppel takarítható be. a vöröshagyma vetőmagját jelenleg jórészt hollandiából, drága valutáért importáljuk. ezért hazánkban is szorgalmazzák és fokozatosan rátérnek a magtermelésre. a múlt évihez viszonyítva az idén mintegy kétezer holddal nőtt a hagymamag termőterülete, s így jelenleg már megközelíti a háromezer holdat. az időjárás azonban az idén nem kedvezett a magtermelésnek.

szakemberek megtekintették a rákóczi tsz ötven holdas magvetéssel kialakított ültetvényét, amely holdanként száznegyven mázsát termelt. bemutatták a hagymabetakarító „kombájnt”, is, amellyel egy munkanap alatt három-négy hold vöröshagymát lehet felszedni. /mti/

--

bb 62. vörösmarty est kápolnásnyéken

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

vörösmarty estet rendeztek kedden a velencei-nyár 1970 programja keretében kápolnásnyéken, a szózat költőjének szülőfalujában. vörösmarty Mihály legszebb verseit neves előadóművészek - többek között berek katalin, bitskey tiberius és szemes mari - tolmácsolták. a műsort dorogi zsigmond irodalomtörténész szerkesztette. /mti/

--
-42-

17.45/ny

NA 17.00

bb 63. megmaradt a Lajvér patak - első foku készültség a kaposnánál

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

a hétfői esőzés és a keddre virradó éjjeli felhőszakadás rendkívülien megduzzasztotta a szekszárdi dombvidék csapadékát levezető Lajvér patakot. a máskor jámbor patak átszállította mindkét oldali gátját. a budapest-szekszárd-bátaszék-baja közötti vasut, a patak és a közut háromszögében kiáradt víz elérte a sín gerincét. víz alá került a bátaszéki buzakalász tsz kertészetének paprikaföldje is.

a máv szekszárdi pályafenntartási főnöksége a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság szekszárdi szakaszmérnökségéhez fordult segítségért. a szakaszmérnökség - bár nem tartozik hatáskörébe a Lajvér - azonnal 600 homokzsákokat küldött. ezeket a vasuti dolgozók a helyszínen megtöltötték, s betömtek velük a gátszakadást. a 220 méter hosszúságban elázott vasuti töltés mindkét oldalát 4 vagon bányakavicssal erősítették meg. a veszélyeztetett szakaszon a vonatok csak lépésben - öt kilométeres sebességgel - közlekedhetnek. a pályatestet - bár délutánra már 12 centiméternyit apadt a víz - egész éjjel őrzik.

a felhőszakadás áradta a mórággyi vasútállomáson is átcsapott a vágányokon, ott azonban jelentős kárt nem okozott. csupán a salakot vitte el.

kedden első foku belvízvédelmi készültséget rendeltek el a kapos folyón is, amelyen dombóvár délután 4 órakor 275 centiméter vízállást mértek. /mti/

--

bb 65. kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke

tr/ny hgy

1970. augusztus 25.

kedden a szovjet kereskedelmi kamara elnökének meghívására moszkvába utazott, ahol kamaraközi tárgyalásokat folytat és megtekintti a magyar jubileumi kiállítást is. /mti/

18.20/ny

--
-43-

NA 18.20

bb 60. korlátlan külföldi piaca van a vöröshagymának - országos hagymatermesztési tanácskozás rákóczi falván

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

a világmárkát jelentő magyar vöröshagyma termesztésének gazdaságos és korszerű módszereiről tartott kedden országos tapasztalatcserét rákóczi falván, a rákóczi tsz-ben az agrár-tudományi egyesület, a kertészeti kutató intézet, a kertészeti egyetem, valamint a szövét.

mint megállapították a magyar vöröshagyma, elsősorban a makóújterméke, szinte korlátlanul értékesíthető a külföldi piacokon. a jelenlegi termelési módszerek azonban korszerűtlenek. meg kell oldani a magról való termesztést. a mag géppel vethető, s az így vetett hagyma már az első évben jó termést ad, ami géppel takarítható be. a vöröshagyma vetőmagját jelenleg jórészt hollandiából, drága valutáért importáljuk. ezért hazánkban is szorgalmazzák és fokozatosan rátérnek a magtermelésre. a múlt évihez viszonyítva az idén mintegy kétezer holddal nőtt a hagymamag termőterülete, s így jelenleg már megközelíti a háromezer holdat. az időjárás azonban az idén nem kedvezett a magtermelésnek.

szakemberek megtekintették a rákóczi tsz ötven holdas magvetéssel kialakított ültetvényét, amely holdanként száznegyven mázsát termelt. bemutatták a hagymabetakarító „kombájnt”, is, amellyel egy munkanap alatt három-négy hold vöröshagymát lehet felszedni. /mti/

--

bb 62. vörösmarty est kápolnásnyéken

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

vörösmarty estet rendeztek kedden a velencei-nyár 1970 programja keretében kápolnásnyéken, a szózat költőjének szülőfalujában. vörösmarty Mihály legszebb verseit neves előadóművészek - többek között berek katalin, bitskey tiberius és szemes mari - tolmácsolták. a műsort dorogi zsigmond irodalomtörténész szerkesztette. /mti/

--
-42-

17.45/ny

NA 17.00

bb 63. megmaradt a Lajvér patak - első foku készültség a kaposnánál

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 25.

a hétfői esőzés és a keddre virradó éjjeli felhőszakadás rendkívül megduzzasztotta a szekszárdi dombvidék csapadékát levezető Lajvér patakot. a máskor jámbor patak átszállította mindkét oldali gátját. a budapest-szekszárd-bátaszék-baja közötti vasut, a patak és a közut háromszögében kiáradt víz elérte a sín gerincét. víz alá került a bátaszéki buzakalász tsz kertészetének paprikaföldje is.

a máv szekszárdi pályafenntartási főnöksége a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság szekszárdi szakaszmérnökségéhez fordult segítségért. a szakaszmérnökség - bár nem tartozik hatáskörébe a Lajvér - azonnal 600 homokzsákot küldött. ezeket a vasuti dolgozók a helyszínen megtöltötték, s betömtek velük a gátszakadást. a 220 méter hosszúságban elázott vasuti töltés mindkét oldalát 4 vagon bányakaviccsal erősítették meg. a veszélyeztetett szakaszon a vonatok csak lépésben - öt kilométeres sebességgel - közlekedhetnek. a pályatestet - bár délutánra már 12 centiméternyit apadt a víz - egész éjjel őrzik.

a felhőszakadás áradta a mórággyi vasútállomáson is átcsapott a vágányokon, ott azonban jelentős kárt nem okozott. csupán a salakot vitte el.

kedden első foku belvízvédelmi készültséget rendeltek el a kapos folyón is, amelyen dombóvárott délután 4 órakor 275 centiméter vízállást mértek. /mti/

--

bb 65. kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke

tr/ny hgy

1970. augusztus 25.

kedden a szovjet kereskedelmi kamara elnökének meghívására moszkvába utazott, ahol kamaraközi tárgyalásokat folytat és megtekinti a magyar jubileumi kiállítást is. /mti/

18.20/ny

--
-43-

NA 18.20

bb 64. ebéd vietnami vendégeink tiszteletére

i hi/gg/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke kedden ebédet adott a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetségének trinh dinh thao, a szövetség központi bizottságának elnöke által vezetett küldöttsége tiszteletére. az ebéden részt vett harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, az országos béketanács alelnöke, s jelen volt le huu van, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

bb 66. felmentés - kinevezés

tr/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

az elnöki tanács hollai imre rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - más fontos beosztásba történő áthelyezése következtében - érdemeinek elismerése mellett felmentette hazánk athéni nagykövetségének vezetésére kapott megbízása alól, egyidejűleg felmentette a magyar népköztársaság képviselője alól a ciprusi köztársaságban.

az elnöki tanács szilágyi béla külügyminiszterhelyettes - érdemeinek elismerése mellett - felmentette a külügyminiszterhelyettesi teendőik ellátása alól, s rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségben megbízta hazánk athéni nagykövetségének vezetésével. egyidejűleg megbízta hazánk képviselőjével a ciprusi köztársaságban.

az elnöki tanács marjai józsef rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízta a külügyminiszter-helyettesi teendők ellátásával. /mti/

bb 67. sikeresen szerepeltek a magyar fiatalok a pionyerszkaja pravda nemzetközi rajzpályázatán

t fe/gk/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

a pionyerszkaja pravda lenin születésnek 100. évfordulója alkalmából nemzetközi gyermekrajz-pályázatot írt ki. a pályázatra 55 ország fiataljaitól 120 000 rajz érkezett. a zsűri 11 magyar gyermek munkáját díjazta. kedden a.m. szorokin követő tanácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője ünnepélyesen adta át a jutalmakat a nemzetközi mezőnyben sikerrel szerepelt magyar résztvevőknek. /mti/

18.47/ny -44-

NA 1910

bb 68. végetért a könnyűzenei olimpia

gg/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

című nemzetközi műsorverseny döntője, a közönség szavazatai alapján a következő a helyezések sorrendje:

1. dieter schubert, berlini rádió /ndk/,
2. luis kajao, lisszaboni rádió /portugália/,
3. jan rimon, prágai rádió /csehszlovákia/,
4. paul van dessel, brüsszeli rádió, /belgium/,
5. marjan marinc és joze privsek, ljubljani rádió/jugoszlávia/.

a közönség nyereményeit is kisorsolták. sztereo rádiót nyert kovári gyöngy, dég, vásártér 7., valamint kiss istvánné, budapest, 8. vajdahunyad utca 52., lemezjátsszót nyert károczkai margit, hosszupályi, akácfa utca 75. /mti/

bb 69. az uruguayi nagykövet fogadása

t fe/pv/ny zs hgy 1970. augusztus 25.

ernesto benavides, uruguay budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden este fogadást adott a margit-szigeti nagy szállóban. a fogadáson megjelent dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, dr. szabó károly, a külügyminisztérium csoportfőnöke, továbbá politikai, gazdasági és kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

bb 70. halálos végű gyermekbaleset

vid/ny hgy 1970. augusztus 25.

a nógrád megyei alsópetény községben kedden halálos kimenetelű gyermekbaleset történt. balázs erika, nyolc éves tanuló gyalogosan haladt, karján másfél éves hugával. balázs margittal. a kislány féktávolságon belül a szabályosan közlekedő fazekas károly nógrádkövesdi lakos trabant gépkocsija elé lépett, amely elgázolta. balázs erika olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítása közben meghalt. a másfél éves balázs margit nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. a baleset ügyében a nógrád megyei rendőrkapitányság közlekedésrendészeti osztálya vizsgálatot folytat. /mti/

19.55/ny

NA 2000

-45-

Lyó

bb 71. időjárásjelentés

gg/ny hgy 1970. augusztus 25.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 25-én, kedden este 20 órakor:

szárazabb idő

várható időjárás szerda estig: kisebb felhőátvonulások, néhány helyen futó záporral, zivatarral. Időnként megélénkülő északi, északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 20-25 fok között.
/mti/

bb 72. megérkeztek a küldöttségek a kgst-országok budapesti mezőgazdasági miniszteri találkozójára

t jf/pv/ny hgy 1970. augusztus 26.

a kgst-országok szerdán, budapesten kezdődő mezőgazdasági miniszteri találkozójára kedden megérkeztek a küldöttségek. a bolgár delegációt v. sopov földművelésügyi és élelmiszeripari miniszter, a csehszlovák küldöttséget b. vecera miniszter, a mezőgazdasági és élelmezésügyi szövetségi bizottság elnöke, a lengyel delegációt pedig j. okuniewski földművelésügyi miniszter vezeti. a mongol küldöttség élén c. demberel mezőgazdasági miniszterhelyettes, a román delegáció vezetőjeként a. miculescu mező- és erdőgazdasági miniszter érkezett budapestre. az ndk küldöttségét dr. erwin neu, a mezőgazdasági és élelmiszeripari tanács elnökhelyettese vezeti, r. szidak össz-szövetségi mezőgazdasági miniszterhelyettesel az élén érkezett meg a szovjet delegáció.

a küldöttségeket dr. dimény imre, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, valamint kazareczki kálmán és dr. lénárt lajos miniszterhelyettesek fogadták. jelen voltak az érintett - budapesten akkreditált - diplomáciai képviselők vezetői, illetve vezető munkatársai.

a vendégek részt vesznek a 67. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár megnyitóján is. /mti/

-46-

20.50/ny

NA 2/10

VEGE.

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. augusztus 26.

bb 1. a magyar pártkongresszusok krónikája

i sl/lk/ny 1e hgy 1970. augusztus 26.

az mszmp közelgő 10. kongresszusa alkalmával rövid áttekintést adunk a párt korábbi kongresszusairól, azok főbb határozatairól.

a tanácsköztársaság bukása után a kommunisták magyarországi pártja több éves illegális küzdelmet folytatott a párt újjászervezéséért. 1925 nyarán a kmp bécsben összehívott konferenciájával realizálódtak e törekvések. a konferencia napirendje előtti vitában a küldöttek egyhangúlag elfogadták hármat javaslatát: tekintse magát az összejövetel a kmp újjáalakuló kongresszusának. ily módon tartották 1925 augusztus 18 és 22 között a párt 1. kongresszusát, ahol összegezték a párt sikeres újjászervezésével lezárult szakaszt és a kommunisták előtt álló feladatokat.

a párt a szegényparasztság és a városi kispolgárság osztályszövetségesként való megnyerésére a föld korábbi nacionalizálása helyett agrárforradalmat hirdetett és elismerte a polgári demokratikus követelések jogosultságát. igen fontosnak nyilvánította a munkásosztály körében végzendő pártmunkát, s kijelölte a párt stratégiai irányvonalát; az ellenforradalmi rendszer megdöntését és a második proletárdiktatura kivívását.

a kmp 2. kongresszusa áprilovkában 1930. február 25 és március 15 között, a gazdasági világválság idején ülésezett. az ország belpolitikai helyzetét elemezve azonban túlértékelte a gazdasági válság politikai következményeit, a tömegek növekvő elégedetlenségéből a forradalmi helyzet objektív feltételeinek kialakulására következtetett. megerősítette az 1. kongresszuson kidolgozott stratégiai irányvonalat, mivel azonban ez a szociáldemokratizmus túlzott elitizálásával párosult, nem bizonyult alkalmasnak a széles demokratikus erők tömörítésére.

/folyt köv/

-1-

NA